

- bankarstvo (EBA), Međunarodne organizacije povjerenstava za papire od vrijednosti (IOSCO) i dr., te će u izradi smjernica ostvariti neophodnu suradnju s drugim nadležnim tijelima u cilju usuglašavanja stavova i definiranja jedinstvenog pristupa.
- (5) Nadzorna tijela su dužna smjernice objaviti na svojoj internet stranici i odmah dostaviti obveznicima na koje se iste odnose.

Članak 5.

(Pisani interni program za procjenu rizika - uvjeti i sadržaj)

- (1) Obveznici će sukladno članku 10. Zakona usvojiti pisani interni program kojim će se odrediti razine rizika skupina stranaka ili pojedinačne stranke, uzimajući u obzir državu, njihovo geografsko područje rada, poslovni odnos, transakcije, proizvod ili usluge, kanal distribucije, primjenu novih tehnologija i tehnologija u razvoju u vezi s mogućom zlouporabom u svrhu pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti i financiranja širenja oružja za masovno uništenje sukladno ovom Pravilniku i smjericama nadležnog nadzornog tijela i nadležnih tijela.
- (2) Obveznik će u pisani interni program također uključiti metodu za:
- identificiranje svih čimbenika rizika kojima je izložen pri uspostavljanju poslovnog odnosa sa strankom ili obavljanja transakcije;
  - procjenu rizika na temelju identificiranih čimbenika;
  - smanjenje procijenjenih rizika;
  - praćenje promjena rizika i vođenje evidencija o promjeni procijenjene razine rizika za skupine stranaka ili pojedinačnu stranku, državu, njegovo geografsko područje rada, poslovni odnos, transakciju, proizvod ili uslugu, kanal distribucije, primjena novih tehnologija i tehnologija u razvoju, razloge za ovu procjenu i aktivnosti koje su poduzete u vezi s procijenjenom razinom rizika;
  - procjenu rizika cjelokupnog poslovanja;
  - praćenje učinkovitosti i provedbe programa.
- (3) Obveznici su dužni osigurati da se interni program vezan za procjenu rizika uvrsti u internu obuku zaposlenika obveznika.

Članak 6.

(Čimbenici koji utječu na procjenu rizika od strane obveznika)

- (1) Obveznici trebaju razviti sveobuhvatne procedure procjene rizika.
- (2) Analiza rizika treba biti proporcionalna prirodi i obimu poslovanja obveznika, te treba obuhvatiti rizike koji se odnose kako na stranke, tako i one koji se odnose na proizvode, usluge, transakcije, države, geografska područja i distribucijske kanale.
- Rizik stranke obuhvaća:
    - poslovnu djelatnost ili profesionalnu aktivnost stranke i stvarnog vlasnika;
    - ugled stranke i stvarnog vlasnika i
    - prirodu i ponašanje stranke i njegovih transakcija.
  - Rizik proizvoda, usluge ili transakcije obuhvaća:
    - svrhu poslovnog odnosa i način korištenja usluge;
    - redovitost i trajanje poslovnog odnosa;
    - kreditnu zaduženost i obim transakcija;
    - razinu transparentnosti proizvoda, usluge ili transakcije, posebno u vezi s:
      - mogućnostima anonimnosti za stranku ili vlasničku strukturu stranke;

- proizvodima/uslugama koji pružaju veću anonimnost ili se mogu lako prenijeti preko međunarodnih granica, kao što je internet bankarstvo, kartice s pohranjenom vrijednosti, međunarodni elektronički prijenosi novca, privatne investicijske kompanije i zaklade;
  - sudjelovanjem trećih osoba u poslovnom odnosu;
  - složenost proizvoda ili transakcije, uključujući:
    - broj uključenih subjekata i pravnih sustava;
    - dozvoljene uplate trećih osoba i prekomjerna plaćanja;
    - rizike povezane s novim tehnologijama i inovativnim metodama plaćanja;
  - vrijednost i obim proizvoda ili transakcija, s fokusom na:
    - transakcije u gotovini i olakšavanje velikih transfera;
    - postojanje ograničenja vrijednosti transakcija kako bi se smanjio rizik zlouporabe;
    - transakcije koje su povezane s trgovinom oružjem, plemenitim metalima, kulturnim dobrima, dragim kamenjem, umjetničkim predmetima, zaštićenim vrstama, virtuelnim valutama i sl.
  - Rizik države i geografskog područja obuhvaća:
    - lokaciju sjedišta i poslovanja stranke i stvarnih vlasnika;
    - relevantne osobne, poslovne ili financijske veze s visokorizičnim državama;
    - učinkovitost režima sprječavanja pranja novca, financiranja terorističkih aktivnosti i širenja oružja za masovno uništenje u određenim državama;
    - razinu transparentnosti i porezne discipline zemlje poslovanja.
  - Rizik distribucijskih kanala obuhvaća:
    - poslovne odnose u kojima stranka nije fizički prisutna;
    - distribuciju proizvoda/usluga putem interneta;
    - uporabu posrednika za uspostavljanje poslovnog odnosa, kada je potrebno da obveznici razmotre:
      - podliježe li posrednik mjerama za sprječavanje: pranja novca, financiranja terorističkih aktivnosti i širenja oružja za masovno uništenje;
      - je li posrednik pod efektivnim nadzorom u segmentu sprječavanja: pranja novca, financiranja terorističkih aktivnosti i financiranja širenja oružja za masovno uništenje;
      - nalazi li se i/ili ima sjedište u državi, koja je navedena na listi zemalja sa strateškim nedostacima i zemlje u kojima postoji veća vjerojatnoća pojavljivanja pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti iz članka 37. ovog Pravilnika.
- (3) Obveznici su dužni analizom rizika uzeti u obzir i druge čimbenike rizika koje je obveznik identificirao zbog specifičnosti svog poslovanja.

Članak 7.

(Izrada, objavljivanje i ažuriranje lista indikatora za prepoznavanje sumnjivih transakcija)

- (1) Listu indikatora za prepoznavanje sumnjivih transakcija, odnosno sredstava i stranaka u vezi s kojima postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorističkih aktivnosti ili financiranja širenja oružja za masovno uništenje iz članka 57. stavak (5) Zakona (u daljnjem tekstu: Lista indikatora) donosi i ažurira FOO u suradnji s nadležnim nadzornim tijelima iz članka 93. Zakona, za svaku kategoriju obveznika posebno.
- (2) Prilikom izrade i ažuriranja liste indikatora iz stavka (1) ovog članka u obzir se uzimaju poznate tehnike, metode i trendovi pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti u Bosni i Hercegovini i inozemstvu te relevantni dokumenti, publikacije i obavijesti domaćih, regionalnih i međunarodnih organizacija, kao i saznanja do kojih dođu nadležna tijela u Bosni i Hercegovini i strukovne udruge koje okupljaju obveznike iz članka 5. Zakona.
- (3) Listu indikatora za prepoznavanje sumnjivih transakcija objavljuju FOO i nadležna nadzorna tijela na svojim internet stranicama.
- (4) Lista indikatora se ažurira na način predviđen stavkom (1) ovog članka prema potrebi, a najmanje jednom u dvije godine. Nadzorna tijela će o izvršenom ažuriranju obavijestiti obveznike koje sukladno Zakonu nadziru.

Članak 8.

(Pristup zasnovan na riziku od strane obveznika)

- (1) Obveznik je dužan sukladno odredbama članka 10. Zakona i članka 5. ovog Pravilnika te smjernicama nadzornih tijela izvršiti procjenu rizika za svaku skupinu ili vrstu stranaka, odnosno poslovni odnos, proizvod/uslugu koju obveznik pruža u okviru svoje djelatnosti, odnosno transakcije.
- (2) Obveznik će prilikom provedbe procjene rizika iz stavka (1) ovog članka stranku svrstati u jednu od sljedećih kategorija rizika:
  - a) kategoriju niskog rizika;
  - b) kategoriju srednjeg rizika;
  - c) kategoriju visokog rizika.
- (3) Obveznik će, prilikom provedbe redovitih mjera identifikacije i praćenja aktivnosti stranke, na osnovu procjene rizika iz članka 10. Zakona, odrediti hoće li primijeniti pojačanu ili pojednostavljenu identifikaciju i praćenje aktivnosti stranke sukladno odredbama Poglavlja II. Zakona.

Članak 9.

(Stranke koje se mogu svrstati u kategoriju niskog rizika od pranja novca, financiranja terorističkih aktivnosti i širenja oružja za masovno uništenje)

- (1) Stranka koja se može svrstati u kategoriju niskog rizika je:
  - a) javno tijelo koje ispunjava sljedeće kriterije:
    - 1) da se njegov identitet može utvrditi iz javno dostupnih podataka;
    - 2) da su način na koji vrši svoju djelatnost, kao i rezultati revizije njegovog poslovanja poznati i dostupni javnosti;
  - b) javno dioničarsko društvo, odnosno javno privredno društvo koje je kotirano na burzi i koje podliježe obvezi objavljivanja financijskih izvješća po pravilima burze ili na temelju zakona, čime se osigurava adekvatna transparentnost stvarnog vlasništva;

- c) Obveznik iz članka 5. stavak (1) toč. a), b), c), d), e), f), h) l) i r) Zakona, izuzev posrednika i zastupnika u osiguranju koji je registriran u, ili je rezident države za koju su FATF ili drugo relevantno tijelo utvrdili da ima djelotvoran sustav za sprječavanje pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti odnosno da ima nisku razinu korupcije ili drugih kriminalnih aktivnosti, a koje nisu navedene na listi zemalja sa strateškim nedostacima i zemlje u kojima postoji veća vjerojatnoća pojavljivanja pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti iz članka 37. ovog Pravilnika.

- (2) Stranka iz stavka (1) toč. a) i b) ovog članka koja ima sjedište u stranoj državi može biti svrstana u kategoriju niskog rizika od pranja novca, financiranja terorističkih aktivnosti i širenja oružja za masovno uništenje samo ako je za državu sjedišta ispunjen i uvjet iz stavka 1. točka c) ovog članka.
- (3) Stranka koja se svrstava u kategoriju niskog rizika može biti i poslovna jedinica ili podređeno društvo u većinskom vlasništvu stranka iz stavka 1. točka c) ovog članka ako su ispunjeni uvjeti iz članka 52. Zakona.

Članak 10.

(Provjera ispunjenosti uvjeta)

- (1) Obveznik je dužan provjeriti ispunjenost uvjeta iz članka 9. ovog Pravilnika.
- (2) Obveznik je dužan od stranke pribaviti pisanu izjavu o ispunjenosti uvjeta iz stavka (1) ovog članka.
- (3) Stranka koja se svrstava u kategoriju niskog rizika na koju se primjenjuju pojednostavljene mjere identifikacije i praćenja stranke može biti i svaka druga osoba koja je svrstana u kategoriju niskog rizika sukladno provedenoj analizi shodno čl. 10. i 30. Zakona.

Članak 11.

(Vrste poslovnih odnosa, usluga ili transakcija koje mogu biti svrstane u kategoriju niskog rizika)

- (1) Sljedeće vrste poslovnih odnosa, odnosno usluga ili transakcija mogu biti svrstane u kategoriju niskog rizika:
  - a) polisa životnog osiguranja s niskom premijom; ugovor o životnom osiguranju kod koga pojedinačna rata premije ili više rata premije osiguranja, koje treba platiti u jednoj kalendarskoj godini, ukupno ne prelazi iznos od 2.000 KM ili ako plaćanje jednokratne premije ne prelazi iznos od 5.000 KM; polisa osiguranja života za slučaj smrti koja se ne može koristiti kao sredstvo osiguranja;
  - b) ugovor o članstvu u dobrovoljnom mirovinskom fondu ili ugovor o mirovinskom planu pod uvjetom da nije moguće prenijeti prava iz tih ugovora na treću osobu ili ta prava koristiti kao osiguranje za uzimanje kredita ili pozajmice;
  - c) mirovina ili slična naknada za zaposlene nakon umirovljenja, gdje se doprinosi plaćaju oduzimanjem od plaće, a prema ugovoru nije dozvoljen prijenos interesa korisnika tj. gdje nije moguće prenijeti prava iz tih ugovora na treću osobu;
  - d) ugovor o lizingu, gdje ukupan iznos lizing naknade koju treba platiti korisnik predmeta lizinga ne prelazi 30.000 KM;
  - e) ugovor o kreditu kod kojeg ukupna godišnja izloženost prema stranci ne prelazi iznos od 3.000 KM;
  - f) kupoprodaja postojećeg nedospjelog ili budućeg kratkoročnog novčanog potraživanja, nastala na

temelju ugovora o prodaji robe ili pružanja usluga u zemlji i inozemstvu, zaključenog između pravnih osoba i poduzetnika gde ukupan iznos potraživanja nije viši od 30.000 KM;

- g) finansijski proizvodi ili usluge koji su od strane obveznika ocenjeni kao niskorizični;
  - h) finansijski proizvodi ili usluge gdje propisani uvjeti za njihovo korištenje, poput ograničenja korištenja elektronički pohranjenog novca ili transparentnost vlasništva, predstavlja mehanizam za upravljanje rizicima kao što je elektronički novac;
  - i) transakcija s digitalnom imovinom čija je vrijednost manja od 300 KM, bez obzira na to radi li se o jednoj ili više međusobno povezanih transakcija, pri čemu vrijednost tih transakcija određene stranke na mjesečnoj razini ne prelazi 600 KM, a na godišnjoj razini 4.000 KM.
- (2) Ukoliko stranka koristi niskorizičan proizvod, to ne znači da se i rizik stranke treba samo na temelju te činjenice promijeniti u nižu kategoriju.

Članak 12.

(Procjena rizika pri uvođenju novih proizvoda i usluga)

Obveznici su dužni, prije uvođenja novih ili značajnih izmjena postojećih proizvoda i usluga, izvršiti analizu rizika, utvrđujući:

- a) potencijalni rizik koji može proizaći iz uvođenja novog proizvoda ili usluge;
- b) utjecaj na ukupnu izloženost obveznika riziku;
- c) mogućnosti adekvatnog upravljanja novim rizikom u cilju umanjavanja mogućnosti zlorabe proizvoda ili usluge u svrhe pranja novca, financiranja terorističkih aktivnosti i financiranja širenja oružja za masovno uništenje.

Članak 13.

(Procjena rizika pojedinačnog poslovnog odnosa i povremenih transakcija)

- (1) Nakon provedene procjene rizika obveznik je dužan kategorizirati poslovne odnose i povremene transakcije sukladno procijenjenoj razini rizika u rizične kategorije.
- (2) Rizici od zlorabe pojedinačnog poslovnog odnosa i povremenih transakcija za pranje novca, financiranje terorističkih aktivnosti i financiranje širenja oružja za masovno uništenje mogu se klasificirati u jednu od sljedećih kategorija:
  - a) Visok rizik: Situacije ili aktivnosti koje imaju značajnu vjerojatnost negativnog ishoda s ozbiljnim posljedicama, često povezane s visokom razinom prijetnji ili ranjivosti od pranja novca, financiranja terorističkih aktivnosti i/ili financiranja širenja oružja za masovno uništenje a koje zahtijevaju primjenu pojačanih mjera identifikacije i praćenja;
  - b) Srednji rizik: Situacije ili aktivnosti koje imaju umjerenu vjerojatnost negativnog ishoda i mogu prouzročiti umjerene posljedice od pranja novca, financiranja terorističkih aktivnosti i/ili financiranja oružja za masovno uništenje, a odnosi se na stranke, transakcije ili poslovne odnose koji ne ispunjavaju kriterije za visoki rizik, ali kod kojih ipak postoji potreba za pažnjom i redovitim praćenjem;
  - c) Niski rizik predstavlja razinu rizika kod kojeg, na temelju procjene, nisu utvrđeni značajni pokazatelji pranja novca, financiranja terorističkih aktivnosti i/ili financiranja oružja za masovno uništenje. U tim slučajevima obveznik primjenjuje pojednostavljene mjere identifikacije i praćenja stranke, bez potrebe

za dodatnim ili pojačanim mjerama, osim ako se tijekom poslovnog odnosa ne pojave okolnosti koje upućuju na višu razinu rizika.

- (3) Osim kategorija rizika navedenih u stavku (2) ovog članka obveznici su dužni, na temelju dokumentirane procjene rizika, identificirati stranke, poslovne odnose i povremene transakcije koji su neprihvatljivi za obveznike kao što su: fizičke i pravne osobe koje su pod sankcijama Vijeća sigurnosti UN-a i/ili osobe koje obavljaju određenu poslovnu djelatnost bez dozvole nadležnog tijela i koje žele uspostaviti poslovni odnos s obveznikom, te druge osobe po procjeni obveznika zbog nemogućnosti adekvatnog upravljanja rizikom.

Članak 14.

(Procjene rizika cjelokupnog poslovanja obveznika)

- (1) Obveznik je dužan provesti procjenu rizika cjelokupnog poslovanja kojem je izložen u svim segmentima svog poslovanju. Procjena rizika mora biti razmjerna obimu i složenosti poslovanja i točno odražavati stvarne rizike kojima je obveznik izložen.
- (2) Na temelju izvršene procjene rizika cjelokupnog poslovanja, obveznik će procijeniti razinu rizika kojem je izložen i odrediti ocjenu razine rizika:
  - a) manje značajan rizik;
  - b) umjereno značajan rizik;
  - c) značajan rizik;
  - d) vrlo značajan rizik.

Članak 15.

(Ažuriranje procjene rizika cjelokupnog poslovanja obveznika)

- (1) Obveznik će redovito provoditi ažuriranje procjene rizika, kako bi se osiguralo da je procjena ažurna i da odražava stvarno stanje rizika obveznika. Obveznik će bez odgađanja ažurirati procjenu rizika u slučaju značajnih promjena u poslovanju obveznika ili njegovih stranaka, promjena regulatornog okruženja, kao i drugih događaja koji bi mogli utjecati na izloženost obveznika riziku.
- (2) Procjena rizika mora biti revidirana i ažurirana najmanje jednom godišnje, odnosno češće ukoliko to zahtijevaju okolnosti iz stavka (1) ovog članka.
- (3) Pri ažuriranju procjena rizika, obveznik mora koristiti relevantne interne podatke i informacije kao što su operativni, transakcijski i drugi podaci, te eksternu dokumentaciju i smjernice nadležnih domaćih, regionalnih i međunarodnih institucija kao što su: Radna skupina za finansijske mjere protiv pranja novca (FATF), Komitet eksperata Vijeća Europe za evaluaciju mjera protiv pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti (MONEYVAL), Ured Ujedinjenih naroda za drogu i kriminal (UNODC), Međunarodni monetarni fond (IMF), Svjetska banka (WB), Međunarodna organizacija povjerenstava za papire od vrijednosti (IOSCO), Europska agencija za bankarstvo (EBA) i druge relevantne institucije.

Članak 16.

(Razlozi za ažuriranje razine rizika stranke i preispitivanje uspostavljenih sustava procjene rizika)

- (1) Obveznik je dužan uspostaviti sustav redovite procjene i ažuriranja procjene rizika stranke kojim se određuje kada je potrebno promijeniti tj. povećati ili smanjiti razinu rizika stranke, sukladno stvarnim aktivnostima stranke tijekom trajanja poslovnog odnosa sa strankom.
- (2) Ažuriranje rizika stranke obvezno uključuje procjenu inherentnih i rezidualnih rizika na razini države, sektora, obveznika i pojedinačnih poslovnih odnosa.

- (3) Ključni čimbenici koji pokreću ažuriranje razina rizika stranke uključuju:
- nastupanje okolnosti propisanih člankom 29. Zakona;
  - neobičajene aktivnosti, kao što su upozorenja iz sustava za praćenje transakcija, otvaranje slučajeva ili podnošenje izvješća o sumnjivim transakcijama;
  - zahtjeve ili upite od strane nadležnih tijela;
  - transakcije kojima se krše ciljane financijske sankcije;
  - značajne promjene u obimu ili vrsti aktivnosti stranke u odnosu na očekivano ili inicijalno ugovoreno poslovanje;
  - negativna medijska saznanja o stranci.
- (4) Ukoliko se tijekom ažuriranja procjene rizika utvrdi potreba za promjenom razine rizika, obveznik će izvršiti ažuriranje ocjene rizika stranke, što može uključivati primjenu pojačanih mjera identifikacije i praćenja stranke, koje moraju biti dokumentirane.
- (5) Obveznik je dužan u politikama, kontrolama i postupcima propisati mjere otklanjanja identificiranih slabosti u sustavima procjene rizika ako je rizik identificiran ili ako su utvrđene greške koje utječu na učinkovitost i djelotvornost procjene rizika.
- (6) Mjere iz stavka 5. ovoga članka moraju uključiti analizu neadekvatno procjenjenih rizika poslovnih odnosa, te sukladno utvrđenoj kategoriji rizika dati prednost provedbi mjera poslovnom odnosu koji nosi potencijalno viši rizik.
- (7) Uzimajući u obzir rezultate analize iz stavka 6. ovoga članka, obveznik je dužan preispitati uspostavljeni sustav procjene rizika i djelotvornost funkcioniranja sustava interne kontrole u dijelu klasifikacije stranke u rizične skupine, te po potrebi poduzeti jednu ili više od sljedećih mjera:
- provesti dodatne mjere pojačane identifikacije i praćenja propisane člankom 29. Zakona i podzakonskim aktom nadležnog nadzornog tijela;
  - odbiti obavljanje transakcije sukladno članku 14. Zakona;
  - raskinuti poslovni odnos sukladno članku 14. Zakona;
  - obavijestiti FOO o sumnjivim transakcijama, sredstvima i osobama sukladno članku 42. Zakona.

POGLAVLJE III - PROVEDBA ZAHTJEVA U POGLEDU IDENTIFIKACIJE I PRAĆENJA STRANKE

Članak 17.

(Obveze u pogledu identifikacije stranke)

- Obveznici su dužni razumjeti svrhu i namjeravanu prirodu poslovnog odnosa i transakcije.
- Ukoliko osiguravajuća društva utvrde da korisnik osiguranja koji je pravna osoba ili pravni aranžman predstavlja veći rizik, dužna su poduzeti pojačane mjere koje će uključivati razumne mjere za identifikaciju i provjeru identiteta stvarnog vlasnika korisnika u trenutku isplate.
- U slučajevima kada obveznik ustanovi sumnju na pranje novca, financiranje terorističkih aktivnosti ili financiranje širenja oružja za masovno uništenje i opravdano vjeruju da će provedba postupka identifikacije i praćenja stranke inicirati dojavu stranci, neće nastaviti postupak i podnijet će izvješće o sumnjivoj transakciji.

Članak 18.

(Identifikacija pravnih aranžmana)

- Identifikacija pravnih aranžmana iz članka 4. točka oo) Zakona obaviti će se pomoću sljedećih identifikacijskih podataka i dokumenata:
  - naziva pravnog aranžmana;
  - datuma osnivanja;
  - službenog identifikacijskog broja kada je to primjenjivo, kao što su porezni identifikacijski broj ili registarski broj;
  - identifikacijskih podataka za sve fizičke osobe povezane s pravnim aranžmanom, uključujući stvarnog vlasnika, poznate korisnike, osobe koje imaju kontrolu, uključujući upravitelja/upravitelje pravnog aranžmana ili druge osobe koja imaju kontrolu ili imaju ovlasti usmjeravati aktivnosti stranke što uključuje zaštitnike, zajedničke upravitelje, ili druge treće strane, uključujući osnivača pravnog aranžmana, kada su značajne ovlasti zadržane;
  - poštanske adrese/adresu upravitelja pravnog aranžmana ili drugih osoba koje imaju kontrolu ili imaju ovlasti vršiti kontrolu nad strankom kao što je navedeno u točki d) ovog stavka;
  - primjerka ugovora o pravnom aranžmanu.
- Za stranke koje su pravni aranžmani, obveznici su dužni pribaviti informacije o ovlastima koje ureduju pravni aranžman i obvezujuće su za njega, o osobama koje su na poziciji najvišeg rukovodstva u pravnom aranžmanu, te o glavnom mjestu poslovanja ukoliko se ono razlikuje od adrese sjedišta pravnog aranžmana.

Članak 19.

(Identifikacija stranke preko trećih osoba)

- Obveznik je dužan mjere identifikacije i praćenja aktivnosti stranke provoditi sukladno odredbama Zakona, ovog Pravilnika i smjernica nadzornih tijela.
- Obveznici mjere identifikacije mogu povjeriti samo trećim osobama za koja su se uvjerali da primjenjuju mjere identifikacije i praćenja koje su istovjetne ili strožije u odnosu na mjere identifikacije propisane Zakonom i da su predmet adekvatnog nadzora primjene ovih mjera.
- Zakonom i provedbenim propisima propisane mjere praćenja transakcija i aktivnosti stranke obveznici ne mogu eksternalizirati. Mjere praćenja transakcija i aktivnosti stranke obveznici su dužni u potpunosti samostalno provoditi u okviru obavljanja svojih redovitih zadataka.
- Ukoliko obveznik povjeri izvršavanje određenih radnji i mjera identifikacije stranke trećoj osobi, isti se ne oslobađa odgovornosti za pravilno izvršavanje radnji i mjera identifikacije stranke sukladno Zakonu i drugim primjenjivim međunarodnim normama.

POGLAVLJE IV - MJERE POJAČANE IDENTIFIKACIJE I PRAĆENJA STRANKE

Članak 20.

(Pojačana identifikacija i praćenje stranke)

- Obveznik je dužan primijeniti pojačane mjere identifikacije i praćenja transakcija i aktivnosti stranke u slučajevima iz članka 29. Zakona kako bi upravljao tim rizicima i ublažilo ih na primjeren način.
- Mjere pojačane identifikacije i praćenja transakcija i aktivnosti stranke, uključujući i identifikaciju stvarnog vlasnika stranke, ovlaštene osobe stranke i korisnika sredstava koja su predmet transakcije, primjenjuju se uz redovne mjere identifikacija i praćenje stranke.

Članak 21.

(Dodatne informacije za identifikaciju koje su neophodne sukladno drugim propisima)

- (1) Za provedbu identifikacije stranke, osim onoga što predviđa Zakon, ovaj Pravilnik, te odluke i smjernice nadležnih tijela i/ili nadzornih tijela, obveznik može zahtijevati dodatne informacije, podatke i dokumentaciju kako bi ispunio obvezu identifikacije ukoliko je procijenjeno da postoji visok rizik.
- (2) Ostali zakoni i propisi mogu predvidjeti strožiju obvezu identifikacije, u kojem slučaju će se primjenjivati te odredbe.

Članak 22.

(Ograničenje oslanjanja na izjavu stranke o statusu političke izloženosti)

- (1) Obveznik ne smije identifikaciju politički izloženih osoba temeljiti isključivo na izjavi stranke o statusu političke izloženosti.
- (2) Izjava stranke može biti korištena kao dopunski izvor informacija, ali ne predstavlja dovoljan dokaz da stranka jeste ili nije politički izložena osoba.
- (3) Obveznici su dužni koristiti dodatne izvore informacija za provjeru statusa stranke, uključujući, ali ne ograničavajući se na:
  - a) javno dostupne baze podataka i službene izvore nadležnih institucija i tijela;
  - b) komercijalne baze podataka, uz prethodnu procjenu njihove pouzdanosti;
  - c) otvorene izvore poput medija i službenih priopćenja;
  - d) baze podataka obveznika i razmjenu informacija unutar grupe, ako je primjenjivo i u skladu sa zakonima;
  - e) registre o prijavi imovine javnih dužnosnika.

Članak 23.

(Mjere pojačane identifikacije i praćenja koje se primjenjuju na politički izložene osobe)

- (1) Kad obveznik utvrdi da je stranka ili stvarni vlasnik stranke ili osoba ovlaštena za zastupanje i predstavljanje te osoba ovlaštena za raspolaganje sredstvima na računu stranke pravne osobe politički izložena osoba, dužan je:
  - a) poduzeti odgovarajuće mjere kako bi utvrdio izvor imovine i sredstava koja će biti korištena u poslovnom odnosu ili povremenoj transakciji u cilju umanjenja rizika;
  - b) dobiti odobrenje najvišeg rukovodstva za uspostavu ili nastavak poslovnog odnosa;
  - c) primijeniti mjere pojačane identifikacije i kontinuiranog praćenja transakcija i rizika povezanog s poslovnim odnosom, a pritom dinamika stalnog praćenja treba biti usklađena s razinom rizika povezanog s poslovnim odnosom;
  - d) identificirati neobične transakcije i kontinuirano pregledavati informacije kojima se raspolaže kako bi se osiguralo da bilo koje nove informacije koje bi mogle utjecati na procjenu rizika budu pravovremeno identificirane.
- (2) Obim i intenzitet mjera za utvrđivanje izvora imovine i izvora sredstava moraju ovisiti o razini rizika koji je povezan s poslovnim odnosom ili povremenom transakcijom.
- (3) Kada je rizik povezan s poslovnim odnosom ili s povremenom transakcijom s politički eksponiranom osobom posebno visok, obveznik je dužan provjeriti izvor imovine i izvor sredstava na temelju pouzdanih i neovisnih podataka, dokumentacije ili informacija.

- (4) Obveznik je dužan internim politikama propisati postupak odobravanja uspostave ili nastavka poslovnog odnosa sa politički izloženom osobom.
- (5) Kod donošenja odluke o uspostavi ili nastavku poslovnog odnosa, najviše rukovodstvo je dužno uzeti u obzir razinu rizika kojem bi obveznik bio izložen ako bi uspostavio ili nastavio taj poslovni odnos, te mogućnost obveznika da tim rizikom efikasno upravlja.
- (6) Obveznik je dužan primijeniti sve navedene mjere iz ovog članka na politički izložene osobe i članove njihovih obitelji kao i poznate bliske suradnike politički izložene osobe kako su propisane člankom 34. Zakona, te prilagoditi obim i intenzitet tih mjera sukladno riziku.

Članak 24.

(Praćenje politički izloženih osoba)

Prilikom provedbe pojačanih mjera identifikacije i praćenja u vezi politički izloženih osoba obveznici trebaju uzeti u obzir dodatne čimbenike, odnosno trebaju utvrditi da li politički izložena osoba:

- a) ima poslovne interese koji su u vezi s njegovim javnim funkcijama tj. je li u sukobu interesa;
- b) je uključena u procese javnih nabava;
- c) ima nekoliko srodnih ili nepovezanih istaknutih javnih funkcija koje mogu omogućiti vršenje utjecaja na nekoliko ključnih točaka donošenja odluka u procesu odlučivanja, posebno u odjelima za potrošnju i nabave;
- d) dolazi iz zemlje za koju je FATF ili drugo relevantno tijelo utvrdilo da ima strateške nedostatke režima pranja novca, financiranja terorističkih aktivnosti ili je poznato da ima visoku razinu korupcije, kao i iz zemlje navedene na listi zemalja sa strateškim nedostacima i zemlje u kojima postoji veća vjerojatnoća pojavljivanja pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti iz članka 37. ovog Pravilnika;
- e) ima istaknutu javnu funkciju u sektorima za koje se zna da su izloženi povećanim razinama korupcije, kao što su sektori nafte i plina, rudarstva, građevinarstva, prirodnih resursa, obrambene industrije, sporta, igara na sreću i kockanja;
- f) ima istaknutu javnu funkciju koja bi mu omogućila da negativno utječe na učinkovitu implementaciju FATF preporuka u svojoj zemlji.

Članak 25.

(Lista funkcija i indikatora političke izloženosti)

- (1) Obveznici su dužni koristiti ažurnu listu funkcija i javnih pozicija koje su indikativne za političku izloženost prilikom procjene je li stranka politički izložena osoba.
- (2) Lista funkcija obuhvaća, između ostalog:
  - a) izabrane i imenovane nositelje najviših izvršnih, zakonodavnih, sudbenih i diplomatskih funkcija u Bosni i Hercegovini i inozemstvu;
  - b) članove upravnih i nadzornih odbora i ravnatelje poduzeća u većinskom vlasništvu Bosne i Hercegovine, entiteta, distrikta i općina;
  - c) članove rukovodstava političkih stranaka;
  - d) najviše vojne i sigurnosne dužnosnike,
  - e) članove obitelji i bliske suradnike osoba navedenih u ovom stavku.
- (3) Bliskim suradnicima politički izložene osobe iz stavka (2) ovog članka smatraju se fizičke osobe za koje je poznato da:
  - a) imaju ili su imale blisku poslovnu vezu s politički izloženom osobom, uključujući:

- 1) zajedničko vlasništvo nad pravnom osobom ili pravnim aranžmanom;
- 2) zajedničko upravljanje poslovnim projektima ili ulaganjima;
- 3) formalnu ili neformalnu poslovnu suradnju značajnog obima;
- b) imaju koristi od istih pravnih aranžmana kao politički izložena osoba, uključujući zajedničko korisništvo trusta, fonda, računa, kompanije ili drugog pravnog subjekta;
- c) imaju poznatu osobnu povezanost s politički izloženom osobom, uključujući:
  - 1) osobe koje često putuju, borave ili javno nastupaju s politički izloženom osobom;
  - 2) osobe koja obavljaju funkcije osobnog savjetnika, asistenta, upravitelja imovine ili drugog osobnog povjerenika.
- (4) Obveznici su dužni formirati, te redovno ažurirati interne liste i koristiti dostupne izvore kako bi osigurali pravovremeno prepoznavanje političkog statusa svojih stranaka.
- (5) U svrhu provedbe mjera pojačane identifikacije i praćenja prema politički izloženim osobama, članovima obitelji politički izloženih osoba smatraju se:
  - a) roditelji i djeca politički izložene osobe;
  - b) braćni i izvanbraćni partner;
  - c) braća i sestre;
  - d) djedovi, bake i unuci;
  - e) punac, punica, zet i snaha;
  - f) usvojitelji i usvojenici;
  - g) druge osobe s kojima politički izložena osoba živi u zajedničkom kućanstvu, a s kojima je povezan krvnim srodstvom ili srodstvom po tazbini.

Članak 26.

(Mjere pojačane identifikacije i praćenja koje se primjenjuju na složene, neobične i neuobičajene transakcije)

- (1) Obveznik je dužan imati uspostavljene primjerene politike i procedure za otkrivanje složenih, neobičnih ili neuobičajenih transakcija ili obrazaca transakcija. Kada, u skladu s tim politikama i postupcima, otkrije transakcije koje su složene ili neobične ili neuobičajene i kada ne vidi određenu ekonomsku ili pravnu svrhu transakcije ili sumnja u istinitost informacija koje su mu date, obveznik je dužan primijeniti mjere pojačane identifikacije i praćenja.
- (2) Mjere pojačane identifikacije i praćenja moraju biti dovoljne kako bi obveznik mogao utvrditi izazivaju li neobične ili neuobičajene transakcije sumnju. Uz mjere iz članka 33. Zakona, ove mjere uključuju najmanje:
  - a) poduzimanje opravdanih i primjerenih mjera u svrhu razumijevanja pozadine i svrhe transakcija, na primjer utvrđivanjem izvora i odredišta sredstava ili prikupljanjem dodatnih informacija o poslovanju stranke kako bi se utvrdila vjerojatnost provedbe takvih transakcija za tu stranku, prikupljanjem dodatnih informacija o povezanosti nalogodavca i nalogoprimca i dr.;
  - b) učestaliji nadzor poslovnog odnosa i naknadnih transakcija i obraćanje veće pažnje na pojedinosti. Obveznik treba donijeti odluku da nadzire pojedinačne transakcije kada je to razmjerno identificiranom riziku.

Članak 27.

(Mjere pojačane identifikacije i praćenja koje se primjenjuju na stranke iz zemalja s strateškim nedostacima i zemalja u kojima

postoji veća vjerojatnoća pojavljivanja pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti i druge visokorizične situacije)

- (1) Kada je stranka iz zemlje sa strateškim nedostacima ili zemlje u kojoj postoji veća vjerojatnoća pojavljivanja pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti iz članka 37. ovog Pravilnika ili transakcija uključuje takve zemlje te u svim drugim visokorizičnim situacijama, obveznik je dužan internim politikama propisati mjere pojačane identifikacije i praćenja primjerene za određenu visokorizičnu situaciju, uzimajući u obzir one koje su propisane člankom 35. Zakona i ovim Pravilnikom, te ih dosljedno primjenjivati.
- (2) Primjerena vrsta pojačane identifikacije i praćenja, uključujući obim traženih dodatnih informacija i provedenog povećanog nadzora, treba ovisiti o razlogu zbog kojeg je određena povremena transakcija ili određeni poslovni odnos kategoriziran kao visokorizičan.
- (3) Obveznik nije dužan u svim slučajevima kada je stranka iz zemlje sa strateškim nedostacima ili zemlje u kojoj postoji veća vjerojatnoća pojavljivanja pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti iz članka 37. ovog Pravilnika ili transakcija uključuje takve zemlje, te u svim drugim visokorizičnim situacijama, primijeniti sve mjere pojačane identifikacije i praćenja navedene u nastavku, jer u određenim situacijama visokog rizika može biti dovoljno usredotočiti se na pojačano kontinuirano praćenje tijekom trajanja poslovnog odnosa.
- (4) Pri određivanju mjera pojačane identifikacije i praćenja, u slučaju kada je stranka iz zemlje sa strateškim nedostacima ili zemlje u kojoj postoji veća vjerojatnoća pojavljivanja pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti iz članka 37. ovog Pravilnika ili transakcija uključuje takve zemlje, te u svim drugim visokorizičnim situacijama, obveznik je dužan razmotriti:
  - a) povećanje količine informacija koje se prikupljaju za potrebe identifikacije i praćenja uključujući:
    - 1) informacije o identitetu stranke i stvarnog vlasnika stranke ili strukturi vlasništva i kontrole stranke kako bi bio siguran da dobro razumije rizik povezan s poslovnim odnosom. Povećanje količine informacija može uključiti prikupljanje i procjenu informacija o ugledu stranke ili stvarnog vlasnika stranke te procjenu bilo kakvih negativnih navoda protiv stranke ili stvarnog vlasnika stranke, na primjer:
      1. informacije o članovima obitelji i bliskim poslovnim partnerima;
      2. informacije o prošlim i postojećim poslovnim aktivnostima stranke ili stvarnog vlasnika stranke;
      3. pretraživanje nepovoljnih navoda iz medija;
    - 2) informacije o predviđenoj prirodi poslovnog odnosa kako bi mogao utvrditi da su priroda i svrha poslovnog odnosa zakonite i izraditi potpuniji profil rizičnosti stranke, na primjer:
      1. broj, vrijednost ili učestalost provedbe očekivanih transakcija, kako bi mogao uočiti odstupanja koja mogu izazvati sumnju i, kada je primjereno, tražiti dokaz i dokumentaciju od stranke;
      2. razlog zbog kojeg stranka traži određeni proizvod ili uslugu, posebno kada je nejasno zbog čega se potrebama stranke

- ne može bolje udovoljiti na drugačiji način ili u drugoj državi;
3. određite sredstava;
  4. priroda poslovanja stranke ili stvarnog vlasnika stranke, kako bi obveznik lakše razumio prirodu poslovnog odnosa ili namjenu povremene transakcije, uključujući informacije o povezanosti stranke s nalogodavcem/nalogoprincem sredstava;
- b) povećanje kvalitete informacija koje se prikupljaju za potrebe provedbe pojačane identifikacije i praćenja stranke kako bi potvrdio identitet stranke ili stvarnog vlasnika stranke, uključujući:
- 1) postavljanje zahtjeva da se prvo plaćanje provede preko računa otvorenog u ime stranke kod financijske institucije u Bosni i Hercegovini ili kreditne institucije u državi članici EU ili trećoj državi koja primjenjuje mjere sukladno direktivama i uredbama EU;
  - 2) provjeru da imovina stranke i sredstva koja se upotrebljavaju u poslovnom odnosu ili za provedbu povremene transakcije ne potiču od kriminalne aktivnosti, te da su izvor imovine i izvor sredstava sukladno saznanjima obveznika o stranci i prirodi poslovnog odnosa. U određenim slučajevima, kada je rizik koji je povezan s poslovnim odnosom ili povremenom transakcijom posebno visok, provjera izvora imovine i izvora sredstava može biti jedina primjerena mjera za ublažavanje rizika. Izvor sredstava ili imovine moguće je provjeriti, na primjer usporedbom s prijavom PDV-a i poreza na dobit, kopijama revidiranih izvješća, platnim listama ili javnim ispravama izdanim od strane nadležnih tijela.;
- c) povećanje učestalosti praćenja kako bi obveznik bio siguran da može upravljati rizikom povezanim s pojedinačnim poslovnim odnosom ili povremenom transakcijom ili može zaključiti da poslovni odnos prelazi spremnost obveznika za preuzimanje rizika te kako bi mogao identificirati transakcije koje zahtijevaju daljnji pregled, uključujući:
- 1) povećanje učestalosti praćenja poslovnog odnosa i povremenih transakcija kako bi se utvrdile potencijalne promjene u profilu rizičnosti stranke i mogućnosti obveznika da i dalje upravlja tim rizikom;
  - 2) dobijanje suglasnosti najvišeg rukovodstva za uspostavljanje ili nastavak poslovnog odnosa kako bi se osiguralo da najviše rukovodstvo bude svjesno rizika kojemu je obveznik izložen i da može donijeti odluku o mjeri u kojoj je u mogućnosti upravljati tim rizikom;
  - 3) provedbu učestalijih revidiranja poslovnog odnosa kako bi se osiguralo da se bilo koje promjene u profilu rizičnosti stranke identificiraju, procijene mogućnosti obveznika da i nadalje upravlja tim rizikom i po potrebi poduzmu potrebne mjere;
  - 4) provedbu učestalijih ili detaljnijih praćenja transakcija kako bi se identificirale sve neobične ili neuobičajne transakcije koje mogu izazvati sumnju na rizik. Praćenje transakcija po potrebi može uključivati utvrđivanje

odredišta sredstava ili razloga za provedbu određenih transakcija.

POGLAVLJE V - POJEDNOSTAVLJENA IDENTIFIKACIJA I PRAĆENJE STRANKE

Članak 28.

(Slučajevi kada se mogu primijeniti pojednostavljene mjere identifikacije i praćenja)

- (1) Pojednostavljene mjere identifikacije i praćenja obveznici mogu primijeniti u slučajevima kada poslovni odnos uspostavljaju sa strankama koje su:
  - a) nadležna tijela i institucije javne uprave, bez obzira na administrativnu razinu (razina Bosne i Hercegovine, entiteti, distrikt, županije, općine);
  - b) javna poduzeća i institucije čiji su osnivači nadležna tijela i institucije javne uprave iz točke a) ovog stavka;
  - c) obveznici provedbe mjera sprječavanja pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti, nad kojima nadzor u vezi s primjenom Zakona i drugih propisa u vezi sprječavanja pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti vrše tijela i agencije koji su osnovani sukladno posebnim zakonima;
  - d) druge stranke, pravne i fizičke osobe, za koje obveznik na temelju analize rizika utvrdi da nose nizak rizik.
- (2) Obveznici mogu primijeniti mjere pojednostavljene identifikacije i praćenja stranke u odnosu na povremenu transakciju za koju procijene da predstavlja nizak rizik uvažavajući i rezultate procjene.
- (3) Obveznici su dužni prikupiti dovoljno informacija za utvrđivanje ispunjava li stranka uvjete za primjenu pojednostavljenih mjera identifikacije i praćenja, uključujući i rezultate procjene.
- (4) Kad se pojavi sumnja da je riječ o aktivnostima pranja novca ili financiranja terorističkih aktivnosti ili financiranja širenja oružja za masovno uništenje u vezi sa strankom, transakcijom ili uslugom na koju su primijenjene pojednostavljene mjere, obveznici su dužni izvršiti dodatnu procjenu i primijeniti pojačane mjere.
- (5) Obveznici su dužni, Zakonom propisane podatke i informacije o stranci, prikupiti i provjeriti uvidom u original ili ovjerenu kopiju validnih isprava ili dokumentacije u kojoj su zapisani podaci i informacije o stranci kao što su: osobni identifikacioni dokumenti, izvodi iz odgovarajućih registara, ostala poslovna dokumentacija ili na drugi način propisan Zakonom, a uzimajući u obzir i izvršene analize rizika.
- (6) Pri vršenju pojednostavljenih radnji i mjera identifikacije i praćenja stranke obveznik je dužan uspostaviti adekvatnu razinu praćenja poslovanja stranke tako da bude u stanju otkriti neuobičajene i sumnjive transakcije.

Članak 29.

(Mjere pojednostavljene identifikacije i praćenja stranke)

- (1) Pri provedbi pojednostavljenih mjera identifikacije i praćenja stranke obveznik je dužan provesti sve mjere identifikacije i praćenja stranke iz članka 15. Zakona.
- (2) Ako je poslovni odnos ili povremena transakcija kategorizirana niskim rizikom, obveznik može prilagoditi opseg, vrijeme provedbe ili vrstu određenih ili svih mjera identifikacije i praćenja stranke na način koji je primjeren toj kategoriji rizika.
- (3) Mjere pojednostavljene identifikacije i praćenja koje obveznik može primijeniti uključuju, ali nisu ograničene na:

- a) prilagodbu vremena provedbe identifikacije i praćenja stranke, primjerice kada traženi proizvod ili transakcija ima obilježja koja ograničavaju mogućnost upotrebe proizvoda odnosno transakcije u svrhu pranja novca i/ili financiranja terorističkih aktivnosti:
- 1) provjerom identiteta stranke i/ili stvarnog vlasnika stranke tijekom uspostavljanja poslovnog odnosa;
  - 2) provjerom identiteta stranke i/ili stvarnog vlasnika stranke kada transakcije premaše internom politikom utvrđeni prag ili po isteku razumnog roka. U tom slučaju obveznik mora osigurati da:
    1. navedeno ne rezultira iznimkom od provedbe identifikacije i praćenja stranke;
    2. se u konačnici provjeri identitet stranke i stvarnog vlasnika;
    3. je prag ili vremensko ograničenje postavljeno na razumno niskoj razini;
    4. je postavio sustave za otkrivanje prekoračenja praga ili vremenskog ograničenja;
    5. ne odgađa identifikaciju i praćenje stranke u slučaju kada se relevantnim zakonodavstvom u Bosni i Hercegovini, odnosno uredbama EU, propisuje prikupljanje takvih informacija;
- b) prilagodba količine informacija prikupljenih za potrebe identifikacije, provjere ili praćenja poslovnog odnosa, na primjer: provjerom identiteta na temelju informacija dobijenih iz samo jednog pouzdanog, vjerodostojnog i neovisnog dokumenta ili izvora podataka, ili pretpostavkom prirode i svrhe poslovnog odnosa, jer je proizvod osmišljen isključivo za jednu svrhu;
- c) prilagodba kvalitete ili izvora informacija prikupljenih za potrebe identifikacije, provjere ili praćenja poslovnog odnosa, na primjer:
- 1) prihvaćanjem informacija dobijenih od stranaka umjesto iz neovisnog izvora pri provjeri identiteta stvarnog vlasnika stranke, ako iz objektivnih razloga nije moguće prikupiti podatke iz neovisnih izvora;
  - 2) kada je rizik koji se povezuje sa svim aspektima poslovnog odnosa nizak, oslanjajući se na izvor sredstava kako bi se ispunili neki od zahtjeva identifikacije i praćenja stranke, na primjer kada je riječ o proračunskim sredstvima.
- (4) Informacije koje obveznik prikupi primjenom mjera pojednostavljene identifikacije i praćenja stranke moraju mu pružiti razumnu sigurnost da je njegova procjena o niskom riziku koji je povezan s poslovnim odnosom ili povremenom transakcijom opravdana i biti dovoljne kako bi mu pružile dovoljno informacija o prirodi poslovnog odnosa ili povremene transakcije u svrhu identifikacije neuobičajenih ili sumnjivih transakcija.
- (5) Obveznik ne smije primijeniti mjere pojednostavljene identifikacije i praćenja stranke kada u vezi sa strankom, transakcijom, imovinom ili sredstvima postoje razlozi za sumnju na pranje novca, financiranja terorističkih aktivnosti i/ili financiranja širenja oružja za masovno uništenje, kada je dužan primjenjivati mjere kao u slučajevima visokog rizika, ako je riječ o složenoj i neobičnoj transakciji iz članka 33. stavak (1) Zakona i

kada postoji obaveza provedbe pojačanih mjera identifikacije i praćenja stranke.

Članak 30.

(Korištenje kopija za identifikaciju)

- (1) Za sve originalne dokumente, uključujući identifikacijske dokumente, koji se ne mogu ostaviti kod obveznika, obveznik će izvršiti uvid, te iste kopirati ili skenirati, na način propisan člankom 15. Zakona.
- (2) U slučaju stranih dokumenta, ne oslanjajući se samo na identifikacijske dokumente, koji se prikupljaju u postupku identifikacije stranke i njegovih transakcija koji nisu napisani na jednom od jezika koji se koriste u Bosni i Hercegovini, obveznik će od stranke pribaviti prijevod ovjeren od strane ovlaštenog sudskog tumača.

Članak 31.

(Ažuriranje dokumentacije)

- (1) Obveznici će voditi računa o valjanosti i relevantnosti informacija, podataka i dokumentacije, koji su osnov za identifikaciju stranke i transakcije, tako što će vršiti redovite provjere postojećih dokumenata za vrijeme trajanja poslovnog odnosa. U slučaju značajnih transakcija, značajnih izmjena u načinu obavljanja transakcija od strane stranke, ili drugih značajnih promjena zbog kojih se javlja potreba za ponovnom provjerom odnosa sa strankom, trebaju se zahtijevati i/ili prikupiti nove ili dodatne informacije i dokumentaciju za identifikaciju.
- (2) Za stranke s kojima je obveznik ranije uspostavio poslovni odnos, proveo mjere identifikacije i praćenja stranke, te stranci na temelju procijenjenog rizika omogućio raspolaganje elektroničkim kanalom distribucije proizvoda ili usluge, sa svim primjenjivim elementima zaštite i autentifikacije korištenja tog kanala distribucije, obveznik može tijekom trajanja poslovnog odnosa od stranke osigurati važeći identifikacijski dokument kroz takav kanal distribucije, ukoliko je isti istekao nakon uspostave poslovnog odnosa, uz osiguranje zapisa o datumu i vremenu kada je izvršeno pribavljanje ažuriranog dokumenta.

Članak 32.

(Korištenje softvera za dodatnu identifikaciju i praćenje stranke)

- (1) Financijske institucije u cilju provedbe zakonom propisanih mjera, procjene rizika, identifikacije i praćenja stranke, provedbe UN restriktivnih mjera i restriktivnih mjera Bosne i Hercegovine protiv terorizma i financiranja terorističkih aktivnosti, dužni su uspostaviti informacijske/kompjutorske sustave koji će omogućiti učinkovitu primjenu naprijed navedenih mjera.
- (2) Informacijske/kompjutorske sustave iz stavka (1) ovog članka dužni su uspostaviti i drugi obveznici kada nadzorno tijelo procjeni da je to neophodno imajući u vidu veličinu i prirodu posla obveznika.

POGLAVLJE VI - IZVJEŠTAVANJE FOO, POVEZANE GOTOVINSKE TRANSAKCIJE, DOSTAVLJANJE ISPRAVA I PODATAKA

Članak 33.

(Izuzeće od prijavljivanja gotovinskih i povezanih gotovinskih transakcija)

- (1) Obveznik nije dužan FOO dostavljati podatke o svakoj gotovinskoj ili povezanoj gotovinskoj transakciji čija ukupna vrijednost iznosi ili prelazi sumu u iznosu ili protuvrijednosti od 30.000 KM u slučajevima polaganja dnevnih pazara od prodaje roba i usluga stranke iz stavka

- (2) ovog članka, osim u slučaju kada postoji sumnja da se radi o pranju novca.
- (2) Stranka koja vrši transakciju iz stavka (1) ovog članka je:
- javno poduzeće;
  - izravni i neizravni korisnici proračunskih sredstava svih razina vlasti u Bosni i Hercegovini, odnosno jedinice lokalne samouprave i organizacija obveznog socijalnog osiguranja, koji su uključeni u sustaviranog konsolidiranog računa trezora.
- (3) Obveznik nije dužan prijaviti FOO gotovinsku ili povezanu gotovinsku transakciju čija ukupna vrijednost iznosi ili prelazi sumu u iznosu od 30.000 KM ili protuvrijednost u stranoj valuti kojom se vrši:
- prijenos novca s jednog računa stranke na drugi račun stranke, kada su računi otvoreni kod istog obveznika;
  - zamjena novca na računu stranke za drugu valutu, a novac ostaje na računu stranke kod obveznika;
  - razročavanje novca na računu stranke u svrhu ponovnog oročavanja novca stranke kod obveznika.

Članak 34.

(Dostavljanje isprava)

- (1) Osim isprava iz članka 44. toč. a) i b) Zakona, notari, odvjetnici i odvjetnička društva su dužni, u smislu članka 44. točka c), dostaviti FOO sve isprave sačinjenje s ciljem prijenosa prava upravljanja i raspolaganja imovinom i to:
- isprave kojima je cilj poklon novca u iznosu ili protuvrijednosti od 30.000 KM ili više;
  - isprave kojima je cilj prijenos članskog udjela u privrednim društvima bez obzira na visinu kapitala društva;
  - isprave kojima je cilj prijenos prava upravljanja ili raspolaganja imovinom privrednog društva.
- (2) Ako postoji sumnja da se radi o pranju novca ili financiranju terorističkih aktivnosti ili financiranju širenja oružja za masovno uništenje notar je dužan FOO dostaviti informacije i podatke prilikom poduzimanja notarske obrade isprava čiji je predmet prijenos ili stjecanje vlasništva ili drugih stvarnih prava na nekretninama, potvrđivanja isprava, kao i prilikom notarske obrade i/ili ovjere potpisa na ugovoru o zajmu/pozajmici i ugovoru o prijenosu članskog udjela u privrednom društvu i u svim drugim situacijama.

Članak 35.

(Sadržaj i raspored podataka u karticama prometa po računu koje banke dostavljaju FOO i drugim tijelima)

- (1) Obveznik iz članka 5. stav (1) točka a) Zakona i drugi obveznici koji su ovlašteni otvarati i voditi račune za obavljanje platnog prometa će kartice prometa po računima stranke, ukoliko ih dostavlja prilikom prijavljivanja sumnjivih transakcija i prilikom odgovaranja na zahtjeve FOO i nadležnih tijela kada postupaju sukladno odgovarajućem zakonu, dostaviti u elektroničkoj formi u excel formatu, uređenom na način da je moguće vršiti daljnju analitičku obradu, koji će sadržavati točne i potpune podatke, raspoređene u kolone, sljedećim redoslijedom:
- datum obavljanja transakcije;
  - nalogodavac;
  - broj računa nalogodavca;
  - nalogoprimac;
  - broj računa nalogoprimeca;
  - duguje;
  - potražuje;
  - saldo;

- opis/svrha transakcije;
- podatak da li se radi o gotovinskoj ili bezgotovinskoj transakciji.

- (2) Rok za implementaciju aktivnosti iz stavka (1) ovog članka je šest mjeseci od usvajanja ovog Pravilnika.

Članak 36.

(Praćenje povezanih gotovinskih transakcija)

- (1) Kako bi se otkrile transakcije koje se vrše u manjim iznosima i koje ne prelaze prag predviđen čl. 12. i 43. Zakona s ciljem izbjegavanja identifikacije i prijavljivanja, neophodno je uspostaviti sustav koji će omogućiti prepoznavanje povezanih gotovinskih transakcija.
- (2) Razdoblje praćenja povezanih gotovinskih transakcija se ne može ograničiti na određeno razdoblje.
- (3) Obveznici će, sukladno procjeni rizika, profilom stranke, frekvencijom transakcija i iznosom transakcija, svojim internim aktima definirati aktivnosti i radnje koje će poduzimati u cilju praćenja povezanih gotovinskih transakcija.
- (4) Izuzetno od stavka (2) ovog članka ovlašteni mjenjači dužni su povremene transakcije iz članka 19. stavak (5) točka b) Zakona pratiti u razdoblju od 30 dana, osim u slučaju kada postoji sumnja da se radi o pranju novca i financiranju terorističkih aktivnosti.

POGLAVLJE VII - ZEMLJE SA STRATEŠKIM NEDOSTACIMA I ZEMLJE U KOJIMA POSTOJI VEĆA VJEROJATNOĆA POJAVLJIVANJA PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORISTIČKIH AKTIVNOSTI

Članak 37.

(Zemlje sa strateškim nedostacima i zemlje u kojim postoji veća vjerojatnoća pojavljivanja pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti)

- (1) Zemlje sa strateškim nedostacima iz članka 86. stavak (1) točka a) Zakona su zemlje navedene:
- na priopćenjima FATF o državama koje imaju strateške nedostatke u sustavu za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma i koje predstavljaju rizik po međunarodni finansijski sustav;
  - na priopćenjima FATF o državama/jurisdikcijama koje imaju strateške nedostatke u sustavu za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma, koje su u cilju otklanjanja prepoznatih nedostataka iskazale opredijeljenost na najvišoj političkoj razini za otklanjanje nedostataka, koje su u ovu svrhu napravile akcijski plan u suradnji s FATF, i koje su u obvezi izvještavati o napretku koji postižu u otklanjanju nedostataka.
- (2) Zemlje u kojima postoji veća vjerojatnoća pojavljivanja pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti i/ili financiranje širenja oružja za masovno uništenje iz članka 86. stavak (1) točka b) Zakona, će odrediti Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, a u suradnji sa Stalnim koordinacijskim tijelom i nadležnim tijelima uzimajući u obzir rezultate Procjene rizika od pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti u Bosni i Hercegovini i druge vjerodostojne izvore, kao što su:
- podaci EU o visokorizičnim trećim zemljama u oblasti sprječavanja pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti, ukoliko iste nisu već uključene u popis zemalja u stavku (1) ovog članka;
  - podaci Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj o zemljama s nedovoljnom poreznom transparentnošću;

- c) podaci EU o zemljama za koje je ocijenjeno da još ne ispunjavaju sve međunarodne porezne standarde;
  - d) podaci Ureda Ujedinjenih naroda za droge i kriminal (UNODC) o zemljama za koje je ocijenjeno da proizvode sirovine za proizvodnju ilegalnih droga, odnosno da su poznate po proizvodnji ili dobro organiziranoj i razvijenoj trgovini drogom;
  - e) podaci vjerodostojnih izvora o zemljama u kojima postoji značajan obim korupcije;
  - f) podaci UN-a i drugih vjerodostojnih izvora o zemljama prema kojima se primjenjuju međunarodne restriktivne mjere, odnosno koje se dovode u vezu s terorizmom i financiranjem terorizma.
- (3) Listu zemalja iz stavka (1) ovog članka objavljuju FOO i nadležna nadzorna tijela na svojim internet stranicama.
- (4) Lista zemalja iz stavka (2) ovog članka se dostavlja obveznicima iz članka 5. Zakona putem nadležnih nadzornih tijela, a ista se ne objavljuje javno.
- (5) Liste zemalja iz st. (1) i (2) ovog članka su obvezne kod primjene mjere predviđenih Zakonom u pogledu mjera identifikacije i obavještanja FOO o transakcijama.
- (6) Obveznici primjenom mjera propisanim zakonom trebaju, osim zemalja iz st. (1) i (2) ovog članka, na temelju rezultata vlastite procjene rizika, primijeniti odgovarajuće mjere identifikacije i prema drugim zemljama koje ocjene rizičnim.

POGLAVLJE VIII - INTERNA KONTROLA I REVIZIJA, OVLAŠTENA OSOBA I OBUKA

Članak 38.

(Svrha interne kontrole i obaveza provjere usvojenih procedura)

- (1) Svrha interne kontrole iz čl. 55. i 56. Zakona je sprječavanje, pravovremeno otkrivanje i otklanjanje nedostataka u primjeni Zakona, kao i unapređivanje internih sustava za otkrivanje osoba i transakcija za koje postoje osnovi sumnje da se radi o pranju novca, financiranju terorističkih aktivnosti ili financiranju širenja oružja za masovno uništenje.
- (2) Obveznik je dužan uspostaviti sustav internih kontrola koji će osigurati redovite provjere usvojenih procedura i funkcioniranje sustava za sprječavanje: pranja novca, financiranja terorističkih aktivnosti ili financiranja širenja oružja za masovno uništenje.

Članak 39.

(Obveza usklađivanja procedura)

- (1) U slučaju promjene u poslovnom procesu obveznika kao što su npr. organizacijske promjene, promjene poslovnih procedura, uvođenja nove usluge ili proizvoda, obveznik je dužan u okviru sustava interne kontrole provjeriti i uskladiti svoje procedure, kako bi bile adekvatne za izvršavanje obveza iz Zakona.
- (2) Provjeru usklađenosti sustava i procedura za primjenu Zakona, kao i primjene tih procedura, obveznik je dužan provoditi najmanje jedanput godišnje i svaki put kad dođe do značajne promjene iz stavka (1) ovog članka, najkasnije do dana uvođenja te promjene u poslovanje obveznika.

Članak 40.

(Odgovornost za osiguranje i organizaciju interne kontrole i revizije)

- (1) Obveznik i najviše rukovodstvo obveznika odgovorni su za osiguranje i organizaciju interne kontrole i interne revizije poslovanja koji se izvršavaju kod obveznika sukladno Zakonu.

- (2) Obveznik, svojim aktom, određuje ovlaštenja i odgovornosti tijela upravljanja, organizacijskih jedinica, ovlaštenih osoba i drugih osoba u obvezniku u vršenju interne kontrole, kao i način i raspored vršenja interne kontrole.

Članak 41.

(Godišnje izvješće o izvršenoj internoj reviziji i poduzetim mjerama)

- (1) Obveznik koji je, sukladno članku 55. stavak (2) Zakona, dužan organizirati internu reviziju, obvezan je osigurati izradu godišnjeg izvješća o izvršenoj internoj reviziji i o mjerama poduzetim nakon te revizije, najmanje jedanput godišnje. Razdoblje između dvije uzastopne revizije, kao i između usvajanja izvješća od strane nadležnih tijela obveznika, ne može biti duže od 12 mjeseci.
- (2) Godišnje izvješće iz stavka (1) ovog članka sadrži najmanje sljedeće podatke:
- a) ukupan broj prijava FOO o sumnjivim, gotovinskim, povezanim gotovinskim i bezgotovinskim transakcijama iz čl. 42. i 43. Zakona i ocjeni kvalitete, pravovremenost i usklađenost prijava s prijetnjama prepoznatim u procjeni rizika od pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti u Bosni i Hercegovini;
  - b) ukupan broj osoba ili transakcija za koje se sumnja da su u vezi s pranjem novca, financiranjem terorističkih aktivnosti i financiranjem širenja oružja za masovno uništenje, koji su prijavljeni ovlaštenoj osobi od strane zaposlenih kod obveznika a nisu prijavljeni FOO;
  - c) ukupan broj uspostavljenih poslovnih odnosa kod kojih je identitet stranke utvrđen na temelju kvalifikovanog elektroničkog certifikata za elektronički potpis ili elektronički pečat stranke ili u postupku video elektroničke identifikacije, kao i ukupan broj poslovnih odnosa uspostavljenih preko punomoćnika;
  - d) učestalost korištenja pojedinačnih pokazatelja za prepoznavanje sumnjivih transakcija kod prijavljivanja transakcija ovlaštenoj osobi od strane zaposlenih kod obveznika;
  - e) ocijenu funkcioniranja sustava internih kontrola;
  - f) mjere preduzete na temelju danih preporuka na temelju izvršenih internih revizija;
  - g) o izvršenoj internoj reviziji informacijskih tehnologija korištenih u primjeni odredaba Zakona koji se odnose na: osiguranje zaštite podataka koji se prenose elektroničkim putem i čuvanje podataka o strankama i transakcijama u centraliziranoj bazi podataka;
  - h) o adekvatnosti provedene obuke i procijeni sadržaja tema za dalje obučavanje i usavršavanjem zaposlenih;
  - i) o poduzetim mjerama na zaštiti osobnih i tajnih podataka;
  - j) ukupan broj uspostavljenih poslovnih odnosa kod kojih je trećoj osobi povjereno vršenje pojedinih radnji i mjera identifikacije stranke;
  - k) ukupan broj osoba i transakcija nad kojima su provedene međunarodne restriktivne mjere.
- (3) Obveznik je dužan izvješće iz stavka (1) ovog članka dostaviti tijelima koja vrše nadzor nad primjenom Zakona, na njihov zahtjev, u roku od tri dana od dana podnošenja tog zahtjeva.

Članak 42.

(Podaci i dokumentacija za registraciju ovlaštene osobe/obveznika u AMLS sustav)

- (1) Radi registracije obveznika u AMLS sustav, obveznik iz članka 5. Zakona dužan je FOO dostaviti odluku o imenovanju ili promjeni ovlaštene osobe i zamjenika koja mora sadržavati sljedeće podatke:
  - a) ime i prezime odgovorne osobe - člana najvišeg rukovodstva odgovornog za primjenu Zakona;
  - b) ime i prezime ovlaštene osobe i njegovog zamjenika;
  - c) kontakt telefon i email adresu odgovorne osobe, ovlaštene osobe i zamjenika ovlaštene osobe;
  - d) naziv, adresa i sjedište obveznika;
  - e) jedinstveni identifikacijski broj (JIB) obveznika.
- (2) Osim podataka navedenih u stavku (1) ovog članka, svi obveznici osim finansijskih institucija dužni su FOO-u prilikom prve registracije dostaviti i kopiju sljedeće dokumentaciju:
  - a) aktuelni izvod iz sudskog registra ili rješenje nadležnog tijela;
  - b) obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta prema djelatnosti;
  - c) ugovor o obavljanju mjenjačkih poslova, ako je primjenjivo.
- (3) Podatke i dokumentaciju iz st. (1) i (2) ovog članka obveznik je dužan dostaviti FOO putem poštanske dostave ili elektroničkim putem.

Članak 43.

(Obveza provedbe obuke)

- (1) Obveznici su dužni osigurati kontinuiranu i adekvatnu obuku svojih zaposlenika u vezi sa sprječavanjem pranja novca, financiranja terorističkih aktivnosti i financiranja širenja oružja za masovno uništenje, sukladno relevantnom zakonodavstvu i internim politikama.
- (2) Svi novi zaposlenici moraju proći inicijalnu obuku o osnovnim principima sprječavanja pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti u roku od 60 dana od stupanja na dužnost.
- (3) Putem programa obuke obveznici su dužni osigurati adekvatnost provedene obuke, na način da svi zaposlenici koji su obuhvaćeni programom za sprječavanje pranja novca, financiranja terorističkih aktivnosti i financiranja širenja oružja za masovno uništenje u potpunosti razumiju važnost i potrebe za što uspješnijom provedbom politike "upoznaj svoju stranku" i da to primjenjuju u postupku obavljanja svojih zadataka.

Članak 44.

(Sadržaj i učestalost obuke)

- (1) Obuka mora biti prilagođena radnim zadacima zaposlenika i uključivati najmanje sljedeće teme:
  - a) definicija i osnovni koncepti pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti i financiranja širenja oružja za masovno uništenje;
  - b) zakonski okvir i obveze obveznika;
  - c) procjena rizika i primjena pristupa temeljenog na riziku;
  - d) unutarnje politike i procedure obveznika, uključujući mjere identifikacije i praćenja transakcija i aktivnosti stranke;
  - e) indikatori sumnjivih transakcija i postupak izvještavanja;
  - f) specifičnosti određenih proizvoda i usluga koje obveznik nudi, a koje mogu biti podložne zloupotrebi;
  - g) sustav internih kontrola.

- (2) Obuka se provodi najmanje jedanput godišnje, uz dodatne edukacije kada to zahtijevaju izmjene propisa, interni i vanjski nalazi nadzora ili uvođenje novih proizvoda i usluga.
- (3) Obveznici su dužni organizirati specijalizirane obuke prilagođene realnim potrebama organizacijske jedinice, radnog mjesta ili funkcije, najmanje uključujući:
  - a) novouposleno osoblje;
  - b) osoblje u kontaktu sa strankama;
  - c) operativno osoblje;
  - d) osoblje zaduženo za usklađenost i internu kontrolu;
  - e) viši menadžment i najviše rukovodstvo.

Članak 45.

(Evidencija i provjera učinkovitosti obuke)

- (1) Obveznici su dužni voditi evidenciju o provedenim obukama, uključujući datum, trajanje, sadržaj, popis sudionika i opise radnih mjesta ili funkcija.
- (2) U slučaju nepoahađanja obuke bez opravdanog razloga, obveznik je dužan poduzeti odgovarajuće mjere, uključujući disciplinske postupke prema internim pravilima.
- (3) Obveznici su dužni periodično procijeniti učinkovitost obuke i predložiti mjere za njeno unapređenje.

POGLAVLJE IX - ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 46.

(Usklađivanje internih pravnih akata)

Obveznici su dužni uskladiti svoje interne pravne akte s ovim Pravilnikom u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Članak 47.

(Prestanak važenja)

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o provedbi Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti ("Službeni glasnik BiH", br. 41/15 i 24/23).

Članak 48.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 216/25
29. prosinca 2025. godine
Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, v. r.

На основу члана 17. и члана 22. став 1. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08) и члана 101. став (1) Закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности ("Службени гласник БиХ", број 13/24), на приједлог Министарства безбједности Босне и Херцеговине, Савјет министара Босне и Херцеговине, на 98. сједници одржаној 29.12.2025. године, донио је

ПРАВИЛНИК

**О ПРОВОЂЕЊУ ЗАКОНА О СПРЕЧАВАЊУ ПРАЊА
НОВЦА И ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИСТИЧКИХ
АКТИВНОСТИ**

ПОГЛАВЉЕ I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет Правилника)

Овим правилником се детаљније прописују критеријуми за израду смјерница за процену ризика од прања новца, финансирања терористичких активности и

финансирања ширења оружја за масовно уништење; провођење захтјева у погледу идентификације и праћења клијента; начин провођења мјера појачане идентификације и праћења; начин и услови провођења мјера поједностављене идентификације и праћења; извјештавање Финансијско-обавјештајног одсека Државне агенције за истраге и заштиту (у даљњем тексту: ФОО), повезане готовинске трансакције, достављање исправа и података; начин и параметри за формирање, ажурирање и објављивање листе индикатора за препознавање сумњивих трансакција; ближе дефинишу препознавање и праћење повезаних трансакција; дефинишу начин и параметри за формирање, ажурирање и објављивање листе високоризичних земаља са стратешким недостацима у пољу спречавања прања новца и финансирања тероризма; одговорност за обезбјеђивање и организацију интерне контроле, организацију и провођење обуке запослених код обвезника, као и достављање података о овлашћеним лицима.

Члан 2.

(Употреба рода)

Ријечи које су ради прегледности у пропису наведене у једном роду без дискриминације односе се и на мушки и на женски род.

Члан 3.

(Значење појединих појмова)

- (1) Поједини појмови у овом правилнику имају сљедећа значења:
  - а) "ризик" је учинак и вјероватност појаве прања новца и финансирања терористичких активности и ширења оружја за масовно уништење. Ризик се односи на ниво ризика који постоји прије примјене мјера ублажавања ризика;
  - б) "инхерентни ризик" је ниво ризика прије смањења ризика;
  - ц) "резидуални ризик" је ниво ризика који остаје након смањења ризика;
  - д) "јавни орган" у смислу овог правилника јесте домаћи орган на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини или страни државни орган, јавно предузеће, јавна агенција, јавна служба, јавни фонд, јавни завод или комора, као и друга јавна институција која врши дјелатност од јавног интереса на основу: домаћих прописа, прописа страних држава и међународних организација или законодавства ЕУ.
- (2) Остали појмови кориштени у овоме правилнику имају исто значење као у Закону о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности ("Службени гласник БиХ ", број 13/24), (у даљњем тексту: Закон).

ПОГЛАВЉЕ II - СМЈЕРНИЦЕ ЗА ПРОЦЈЕНУ РИЗИКА ОД ПРАЊА НОВЦА И ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИСТИЧКИХ АКТИВНОСТИ

Члан 4.

(Обавеза доношења смјерница од стране надзорних органа)

- (1) Надзорни органи из члана 93. Закона су дужни да донесу и/или по потреби ажурирају смјернице за анализу и процјену ризика клијената, пословних односа и трансакција за обвезнике из члана 5. Закона у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог правилника.
- (2) Смјернице из става (1) овог члана помажу у идентификацији, праћењу и ублажавању ризика у различитим секторима.

- (3) Надзорни органи дужни су смјерницама из става (1) овог члана, поред фактора ризика прописаних чланом 10. ставом (1) Закона, обухватити и друге ризике специфичне за поједине секторе.
- (4) Приликом израде смјерница, надзорни органи су дужни узети у обзир резултате процјене ризика од прања новца и финансирања тероризма и финансирања ширења оружја за масовно уништење у Босни и Херцеговини (у даљњем тексту: процјена), Закон и одредбе овог правилника. Поред наведеног, надзорни органи ће узети у обзир и смјернице међународних и регионалних секторских удружења супервизора или обвезника, као што су смјернице Европске агенције за банкарство (ЕБА), Међународне организације комисија за хартије од вриједности (ИОСЦО) и др., те ће у изради смјерница остварити неопходну сарадњу са другим надлежним органима с циљем усаглашавања ставова и дефинисања јединственог приступа.
- (5) Надзорни органи су дужни да смјернице објаве на својој интернет страници и одмах доставе обвезницима на које се исте односе.

Члан 5.

(Писани интерни програм за процјену ризика - услови и садржај)

- (1) Обвезници ће у складу са чланом 10. Закона усвојити писани интерни програм којим ће се одредити нивои ризика група клијената или појединачног клијента, узимајући у обзир државу, њихово географско подручје рада, пословни однос, трансакције, производ или услуге, канал дистрибуције, примјену нових технологија и технологија у развоју у вези са могућом злоупотребом у сврху прања новца и финансирања терористичких активности и финансирања ширења оружја за масовно уништење у складу са овим правилником и смјерницама надлежног надзорног органа и надлежних тијела.
- (2) Обвезник ће у писани интерни програм такође укључити методу за:
  - а) идентификовање свих фактора ризика којима је изложен при успостављању пословног односа са клијентом или обављања трансакције;
  - б) процјену ризика на основу идентификованих фактора;
  - ц) смањење процијењених ризика;
  - д) праћење промјена ризика и вођење евиденција о промјени процијењеног нивоа ризика за групе клијената или појединачног клијента, државу, његово географско подручје рада, пословни однос, трансакцију, производ или услугу, канал дистрибуције, примјена нових технологија и технологија у развоју, разлоге за ову процјену и активности које су предузете у вези са процијењеним нивом ризика;
  - е) процјену ризика цјелокупног пословања;
  - ф) праћење ефективности и провођења програма;
- (3) Обвезници су дужни да осигурају да се интерни програм везан за процјену ризика уврсти у интерну обуку запосленика обвезника.

Члан 6.

(Фактори који утичу на процјену ризика од стране обвезника)

- (1) Обвезници треба да развију свеобухватне процедуре процјене ризика.

- (2) Анализа ризика треба бити пропорционална природи и обиму пословања обвезника, те треба обухватити ризике који се односе како на клијенте, тако и оне који се односе на производе, услуге, трансакције, државе, географска подручја и дистрибуционе канале.
- а) Ризик клијента обухвата:
- 1) пословну дјелатност или професионалну активност клијента и стварног власника;
  - 2) углед клијента и стварног власника;
  - 3) природу и понашање клијента и његових трансакција.
- б) Ризик производа, услуге или трансакције обухвата:
- 1) сврху пословног односа и начин кориштења услуге;
  - 2) редовност и трајање пословног односа;
  - 3) кредитну задуженост и обим трансакција;
  - 4) ниво транспарентности производа, услуге или трансакције, посебно у вези са:
    1. могућностима анонимности за клијента или власничку структуру клијента;
    2. производима/услугама који пружају већу анонимност или се могу лако пренијети преко међународних граница, као што су интернет банкарство, картице са похрањеном вриједношћу, међународни електронски преноси новца, приватне инвестиционе компаније и фондациије;
    3. учешћем трећих лица у пословном односу;
  - 5) сложеност производа или трансакције, укључујући:
    1. број укључених субјеката и правних система;
    2. дозвољене уплате трећих лица и прекомјерна плаћања;
    3. ризике повезане с новим технологијама и иновативним методама плаћања;
  - 6) вриједност и обим производа или трансакција, са фокусом на:
    1. трансакције у готовини и олакшавање великих трансфера;
    2. постојање ограничења вриједности трансакција како би се смањило ризик злоупотребе;
    3. трансакције које су повезане са трговином оружјем, племенитим металима, културним добрима, драгим камењем, умјетничким предметима, заштићеним врстама, виртуелним валутама и сл.;
- ц) Ризик државе и географског подручја обухвата:
- 1) локацију сједишта и пословања клијента и стварних власника;
  - 2) релевантне личне, пословне или финансијске везе са високоризичним државама;
  - 3) ефикасност режима спречавања прања новца, финансирања терористичких активности и ширења оружја за масовно уништење у одређеним државама;
  - 4) ниво транспарентности и пореске дисциплине земље пословања.
- д) Ризик дистрибуционих канала обухвата:
- 1) пословне односе у којима клијент није физички присутан;
  - 2) дистрибуцију производа/услуга путем интернета;
  - 3) употребу посредника за успостављање пословног односа, када је потребно да обвезници размотре:
    1. да ли посредник подлијеже мјерама за спречавање: прања новца, финансирања терористичких активности и ширења оружја за масовно уништење;
    2. да ли је посредник под ефективним надзором у сегменту спречавања прања новца, финансирања терористичких активности и финансирања ширења оружја за масовно уништење;
    3. да ли се налази и/или има сједиште у држави, која је наведена на листи земаља са стратешким недостацима и земље у којима постоји већа вјероватноћа појављивања прања новца и финансирања терористичких активности из члана 37. овог правилника.
- (3) Обвезници су дужни анализом ризика узети у обзир и друге факторе ризика које је обвезник идентификовао због специфичности свог пословања.
- Члан 7.
- (Израда, објављивање и ажурирање листа индикатора за препознавање сумњивих трансакција)
- (1) Листу индикатора за препознавање сумњивих трансакција, односно средстава и клијената у вези с којима постоје разлози за сумњу на прање новца или финансирање терористичких активности или финансирања ширења оружја за масовно уништење из члана 57. става (5) Закона (у даљњем тексту: Листа индикатора) доноси и ажурира ФОО у сарадњи са надлежним надзорним органима из члана 93. Закона, за сваку категорију обвезника посебно.
  - (2) Приликом израде и ажурирања листе индикатора из става (1) овог члана у обзир се узимају познате технике, методе и трендови прања новца и финансирања терористичких активности у Босни и Херцеговини и иностранству, те релевантни документи, публикације и објављена домаћих, регионалних и међународних организација, као и сазнања до којих дођу надлежни органи у Босни и Херцеговини и струковна удружења која окупљају обвезнике из члана 5. Закона.
  - (3) Листу индикатора за препознавање сумњивих трансакција објављују ФОО и надлежни надзорни органи на својим интернет страницама.
  - (4) Листа индикатора се ажурира на начин предвиђен ставом (1) овог члана према потреби, а најмање једном у двије године. Надзорни органи ће о извршеном ажурирању обавијестити обвезнике које у складу са Законом надзиру.
- Члан 8.
- (Приступ заснован на ризику од стране обвезника)
- (1) Обвезник је дужан да у складу са одредбама члана 10. Закона и члана 5. овог правилника те смјерницама надзорних органа изврши процјену ризика за сваку групу или врсту клијента, односно пословни однос,

- производ/услугу коју обвезник пружа у оквиру своје дјелатности, односно трансакције.
- (2) Обвезник ће приликом провођења процјене ризика из става (1) овог члана клијента сврстати у једну од сљедећих категорија ризика:
- категорију ниског ризика;
  - категорију средњег ризика;
  - категорију високог ризика.
- (3) Обвезник ће, приликом провођења редовних мјера идентификације и праћења активности клијента, на основу процјене ризика из члана 10. Закона, одредити да ли ће примјенити појачану или поједностављену идентификацију и праћење активности клијента у складу са одредбама Поглавља II Закона.

Члан 9.

(Клијенти који се могу сврстати у категорију ниског ризика од прања новца, финансирања терористичких активности и ширења оружја за масовно уништење)

- (1) Клијент који се може сврстати у категорију ниског ризика је:
- јавни орган који испуњава сљедеће критеријуме:
    - да се његов идентитет може утврдити из јавно доступних података;
    - да су начин на који врши своју дјелатност, као и резултати ревизије његовог пословања познати и доступни јавности;
  - јавно дионичарско друштво, односно јавно привредно друштво које је котирано на берзи и које подлијеже обавези објављивања финансијских извјештаја по правилима берзе или по основу закона, чиме се обезбјеђује адекватна транспарентност стварног власништва;
  - обвезник из члана 5. става (1) тач. а), б), ц), д), е), ф), х) л) и р) Закона, изузев посредника и заступника у осигурању који је регистрован у или је резидент државе за коју су ФАТФ или друго релевантно тијело утврдили да има дјелотворан систем за спречавање прања новца и финансирања терористичких активности, односно да има низак ниво корупције или других криминалних активности, а које нису наведене на листи земаља са стратешким недостацима и земље у којима постоји већа вјероватноћа појављивања прања новца и финансирања терористичких активности из члана 37. овог правилника.
- (2) Клијент из става (1) тач. а) и б) овог члана који има сједиште у иностраној држави може бити сврстан у категорију ниског ризика од прања новца, финансирања терористичких активности и ширења оружја за масовно уништење само ако је за државу сједишта испуњен и услов из става 1. тачке ц) овог члана.
- (3) Клијент који се сврстава у категорију ниског ризика може бити и пословна јединица или подређено друштво у већинском власништву клијента из става 1. тачка ц) овог члана ако су испуњени услови из члана 52. Закона.

Члан 10.

(Провјера испуњености услова)

- (1) Обвезник је дужан да провјери испуњеност услова из члана 9. овог правилника.
- (2) Обвезник је дужан да од клијента прибави писану изјаву о испуњености услова из става (1) овог члана.

- (3) Клијент који се сврстава у категорију ниског ризика на којег се примјењују поједностављене мјере идентификације и праћења клијента може бити и свако друго лице које је сврстано у категорију ниског ризика у складу са проведеном анализом сходно чл. 10. и 30. Закона.

Члан 11.

(Врсте пословних односа, услуга или трансакција које могу бити сврстане у категорију ниског ризика)

- (1) Сљедеће врсте пословних односа, односно услуга или трансакција могу бити сврстане у категорију ниског ризика:
- полиса животног осигурања са ниском премијом; уговор о животном осигурању код кога појединачна рата премије или више рата премије осигурања, које треба платити у једној календарској години, укупно не прелази износ од 2.000 КМ или ако плаћање једнократне премије не прелази износ од 5.000 КМ; полиса осигурања живота за случај смрти која се не може користити као средство осигурања;
  - уговор о чланству у добровољном пензијском фонду или уговор о пензијском плану под условом да није могуће пренијети права из тих уговора на треће лице или та права користити као осигурање за узимање кредита или позајмице;
  - пензија или слична накнада за запослене након пензионисања, гдје се доприноси плаћају одузимањем од плате, а према уговору није дозвољен пренос интереса корисника, тј. гдје није могуће пренијети права из тих уговора на треће лице;
  - уговор о лизингу, гдје укупан износ лизинг накнаде коју треба да плати корисник предмета лизинга не прелази 30.000 КМ;
  - уговор о кредиту код којег укупна годишња изложеност према клијенту не прелази износ од 3.000 КМ;
  - купопродаја постојећег недоспјелог или будућег краткорочног новчаног потраживања, настала по основу уговора о продаји робе или пружања услуга у земљи и иностранству, закљученог између правних лица и предузетника где укупан износ потраживања није виши од 30.000 КМ;
  - финансијски производи или услуге који су од стране обвезника оцијењени као нискоризични;
  - финансијски производи или услуге гдје прописани услови за њихово кориштење, попут ограничења кориштења електронски похрањеног новца или транспарентност власништва, представља механизам за управљање ризицима као што је електронски новац;
  - трансакција с дигиталном имовином чија је вриједност мања од 300 КМ, без обзира на то да ли се ради о једној или више међусобно повезаних трансакција, при чему вриједност тих трансакција одређеног клијента на мјесечном нивоу не прелази 600 КМ, а на годишњем нивоу 4.000 КМ.
- (2) Уколико клијент користи нискоризичан производ, то не значи да се и ризик клијента треба само на основу те чињенице промијенити у нижу категорију.

Члан 12.

(Процјена ризика при увођењу нових производа и услуга)

Обвезници су дужни да, прије увођења нових или значајних измјена постојећих производа и услуга, изврше анализу ризика, утврђујући:

- а) потенцијални ризик који може произаћи из увођења новог производа или услуге;
- б) утицај на укупну изложеност обвезника ризику;
- ц) могућности адекватног управљања новим ризиком с циљем умањења могућности злоупотребе производа или услуге у сврхе прања новца, финансирања терористичких активности и финансирања ширења оружја за масовно уништење.

Члан 13.

(Процјена ризика појединачног пословног односа и повремених трансакција)

- (1) Након проведене процјене ризика обвезник је дужан категоризовати пословне односе и повремене трансакције у складу с процијењеним нивоом ризика у ризичне категорије.
- (2) Ризички од злоупотребе појединачног пословног односа и повремених трансакција за прање новца, финансирање терористичких активности и финансирање ширења оружја за масовно уништење могу се класификовати у једну од следећих категорија:
  - а) висок ризик: ситуације или активности које имају значајну вјеројатност негативног исхода с озбиљним посљедицама, често повезане с високим нивоом пријетњи или рањивости од прања новца, финансирања терористичких активности и/или финансирања оружја за масовно уништење, а које захтијевају примјену појачаних мјера идентификације и праћења;
  - б) средњи ризик: ситуације или активности које имају умјерену вјероватност негативног исхода и могу узроковати умјерене посљедице од прања новца, финансирања терористичких активности и/или финансирања оружја за масовно уништење, а односе се на клијенте, трансакције или пословне односе који не испуњавају критеријуме за високи ризик, али код којих ипак постоји потреба за пажњом и редовним праћењем;
  - ц) ниски ризик представља ниво ризика код којег, на основу процјене, нису утврђени значајни показатељи прања новца, финансирања терористичких активности и/или финансирања оружја за масовно уништење. У тим случајевима обвезник примјењује поједностављене мјере идентификације и праћења клијената, без потребе за додатним или појачаним мјерама, осим ако се у току пословног односа не појаве околности које упућују на виши ниво ризика.
- (3) Поред категорија ризика наведених у ставу (2) овог члана обвезници су дужни, на основу документоване процјене ризика, идентификовати клијенте, пословне односе и повремене трансакције који су неприхватљиви за обвезнике, као што су: физичка и правна лица који су под санкцијама Савјета безбједности УН и/или лица која обављају одређену пословну дјелатност без дозволе надлежног органа и која желе успоставити пословни однос с обвезником, те друга лица по процјени обвезника због немогућности адекватног управљања ризиком.

Члан 14.

(Процјене ризика цјелокупног пословања обвезника)

- (1) Обвезник је дужан провести процјену ризика цјелокупног пословања којем је изложен у свим сегментима свог пословања. Процјена ризика мора бити сразмјерна обиму и сложености пословања и тачно одражавати стварне ризике којима је обвезник изложен.
- (2) На основу извршене процјене ризика цјелокупног пословања, обвезник ће процијенити ниво ризика којем је изложен и одредити оцјену нивоа ризика:
  - а) мање значајан ризик;
  - б) умјерено значајан ризик;
  - ц) значајан ризик;
  - д) врло значајан ризик.

Члан 15.

(Ажурирање процјене ризика цјелокупног пословања обвезника)

- (1) Обвезник ће редовно водити ажурирање процјене ризика како би се осигурало да је процјена ажурна и да одражава стварно стање ризика обвезника. Обвезник ће без одгађања ажурирати процјену ризика у случају значајних промјена у пословању обвезника или његових клијената, промјена регулаторног окружења, као и других догађаја који би могли утицати на изложеност обвезника ризику.
- (2) Процјена ризика мора бити ревидирана и ажурирана најмање једном годишње, односно чешће уколико то захтијевају околности из става (1) овог члана.
- (3) При ажурирању процјена ризика, обвезник мора користити релевантне интерне податке и информације као што су оперативни, трансакциони и други подаци, те екстерну документацију и смјернице надлежних домаћих, регионалних и међународних институција као што су: Радна група за финансијске мјере против прања новца (ФАТФ), Комитет експерата Савјета Европе за евалуацију мјера против прања новца и финансирања терористичких активности (Манивал), Канцеларија Уједињених нација за дрогу и криминал (УНОДЦ), Међународни монетарни фонд (ММФ), Свјетска банка (СБ), Међународна организација комисија за хартије од вриједности (ИОСЦО), Европска агенција за банкарство (ЕБА) и друге релевантне институције.

Члан 16.

(Разлози за ажурирање нивоа ризика клијента и преиспитивање успостављених система процјене ризика)

- (1) Обвезник је дужан успоставити систем редовне процјене и ажурирања процјене ризика клијената којим се одређује када је потребно промијенити тј. повећати или смањити ниво ризика клијента, у складу са стварним активностима клијента током трајања пословног односа са клијентом.
- (2) Ажурирање ризика клијената обавезно укључује процјену инхерентних и резидуалних ризика на нивоу државе, сектора, обвезника и појединачних пословних односа.
- (3) Кључни фактори који покрећу ажурирање нивоа ризика клијената укључују:
  - а) наступање околности прописаних чланом 29. Закона;
  - б) неуобичајене активности, као што су упозорења из система за праћење трансакција, отварање

- случајева или подношење извјештаја о сумњивим трансакцијама;
- ц) захтјеве или упите од стране надлежних органа;
- д) трансакције којима се крше циљане финансијске санкције;
- е) значајне промјене у обиму или врсти активности клијента у односу на очекивано или иницијално уговорено пословање;
- ф) негативна медијска сазнања о клијенту.
- (4) Уколико се током ажурирања процјене ризика утврди потреба за промјеном нивоа ризика, обвезник ће извршити ажурирање оцјене ризика клијента, што може укључивати примјену појачаних мјера идентификације и праћења клијента, које морају бити документоване.
- (5) Обвезник је дужан у политикама, контролама и поступцима прописати мјере отклањања идентификованих слабости у системима процјене ризика ако је ризик идентификован или ако су утврђене грешке које утичу на ефикасност и дјелотворност процјене ризика.
- (6) Мјере из става 5. овога члана морају укључити анализу неадекватно процијењених ризика пословних односа, те у складу с утврђеном категоријом ризика дати предност провођењу мјера пословном односу који носи потенцијално виши ризик.
- (7) Узимајући у обзир резултате анализе из става 6. овога члана, обвезник је дужан преиспитати успостављени систем процјене ризика и дјелотворност функционисања система интерне контроле у дијелу класификације клијената у ризичне групе, те по потреби предузети једну или више од следећих мјера:
- а) провести додатне мјере појачане идентификације и праћења прописане чланом 29. Закона и подзаконским актом надлежног надзорног органа;
- б) одбити обављање трансакције у складу с чланом 14. Закона;
- ц) раскинути пословни однос у складу с чланом 14. Закона;
- д) обавијестити ФОО о сумњивим трансакцијама, средствима и лицима у складу с чланом 42. Закона.

ПОГЛАВЉЕ III - ПРОВОЂЕЊЕ ЗАХТЈЕВА У ПОГЛЕДУ ИДЕНТИФИКАЦИЈЕ И ПРАЋЕЊА КЛИЈЕНТА

Члан 17.

(Обавезе у погледу идентификације клијента)

- (1) Обвезници су дужни разумјети сврху и намјеравану природу пословног односа и трансакције.
- (2) Уколико осигуравајућа друштва утврде да корисник осигурања који је правно лице или правни аранжман представља већи ризик, дужна су предузети појачане мјере које ће укључивати разумне мјере за идентификацију и провјеру идентитета стварног власника корисника у тренутку исплате.
- (3) У случајевима када обвезник установи сумњу на праће новца, финансирање терористичких активности или финансирање ширења оружја за масовно уништења и оправдано вјерује да ће провођење поступка идентификације и праћења клијента иницирати дојаву клијенту, неће наставити поступак и поднијеће извјештај о сумњивој трансакцији.

Члан 18.

(Идентификација правних аранжмана)

- (1) Идентификација правних аранжмана из члана 4. тачке оо) Закона обавиће се помоћу следећих идентификацијских података и докумената:
- а) назива правног аранжмана;
- б) датума оснивања;
- ц) званичног идентификационог броја када је то примјењиво, као што су порески идентификациони број или регистарски број;
- д) идентификационих података за сва физичка лица повезана с правним аранжманом, укључујући стварног власника, познате кориснике, лица која имају контролу, укључујући управитеља/ управитеље правног аранжмана или друга лица која имају контролу или имају овлаштења да усмјеравају активности клијента што укључује заштитнике, заједничке управитеље или друге треће стране, укључујући оснивача правног аранжмана, када су значајна овлаштења задржана;
- е) поштанске адресе/адресу управитеља правног аранжмана или других лица која имају контролу или имају овлаштења да врше контролу над клијентом као што је горе наведено;
- ф) примјерка уговора о правном аранжману.
- (2) За клијенте које су правни аранжмани обвезници су дужни прибавити информације о овлаштењима која уређују правни аранжман и обавезујуће су за њега, о лицима која су на позицији највишег руководства у правном аранжману, те о главном мјесту пословања уколико се оно разликује од адресе сједишта правног аранжмана.

Члан 19.

(Идентификација клијента посредством трећих лица)

- (1) Обвезник је дужан мјере идентификације и праћења активности клијента проводити у складу одредбама Закона, овог правилника и смјерница надзорних органа.
- (2) Обвезници мјере идентификације могу повјерити само трећим лицима за која су се увјерили да примјењују мјере идентификације и праћења које су истовјетне или строже у односу на мјере идентификације прописане Законом и да су предмет адекватног надзора примјене ових мјера.
- (3) Законом и имплементационим прописима прописане мјере праћења трансакција и активности клијената обвезници не могу екстернализовати. Мјере праћења трансакција и активности клијената обвезници су дужни у потпуности самостално проводити у оквиру обављања својих редовних задатака.
- (4) Уколико обвезник повјери извршавање одређених радњи и мјера идентификације клијента трећем лицу, исти се не ослобађа одговорности за правилно извршавање радњи и мјера идентификације клијента у складу са Законом и другим примјењивим међународним нормама.

ПОГЛАВЉЕ IV - МЈЕРЕ ПОЈАЧАНЕ ИДЕНТИФИКАЦИЈЕ И ПРАЋЕЊА КЛИЈЕНТА

Члан 20.

(Појачана идентификација и праћење клијената)

- (1) Обвезник је дужан примјенити појачане мјере идентификације и праћења трансакција и активности клијената у случајевима из члана 29. Закона како би

управљао тим ризицима и ублажио их на примјерен начин.

- (2) Мјере појачане идентификације и праћења трансакција и активности клијената, укључујући и идентификацију стварног власника клијента, овлаштеног лица клијента и корисника средстава која су предмет трансакције, примјењују се уз редовне мјере идентификације и праћења клијената.

Члан 21.

(Додатне информације за идентификацију које су неопходне у складу са другим прописима)

- (1) За провођење идентификације клијента, поред онога што предвиђају Закон, овај правилник, те одлуке и смјернице надлежних тијела и/или надзорних органа, обвезник може захтијевати додатне информације, податке и документацију како би испунио обавезу идентификације уколико је процијењено да постоји висок ризик.
- (2) Остали закони и прописи могу предвидјети строжу обавезу идентификације, у којем случају ће се примјењивати те одредбе.

Члан 22.

(Ограничење ослањања на изјаву клијента о статусу политичке експонираности)

- (1) Обвезник не смије идентификацију политички експонираних лица темељити искључиво на изјави клијената о статусу политичке експонираности.
- (2) Изјава клијента може бити кориштена као допунски извор информација, али не представља довољан доказ да клијент јесте или није политички експонирано лице.
- (3) Обвезници су дужни користити додатне изворе информација за провјеру статуса клијента, укључујући, али не ограничавајући се на:
- јавно доступне базе података и званичне службене изворе надлежних институција и органа;
  - комерцијалне базе података, уз претходну процјену њихове поузданости;
  - отворене изворе попут медија и званичних саопштења;
  - базе података обвезника и размјену информација унутар групе, ако је примјењиво и у складу са законима;
  - регистре о пријави имовине јавних функционера.

Члан 23.

(Мјере појачане идентификације и праћења које се примјењују на политички експонирана лица)

- (1) Кад обвезник утврди да је клијент или стварни власник клијента или лице овлаштено за заступање и представљање, те лице овлаштено за располагање средствима на рачуну клијента правног лица политички експонирано лице, дужан је:
- предузети одговарајуће мјере како би утврдио извор имовине и средстава која ће бити кориштена у пословном односу или повременој трансакцији с циљем умањења ризика;
  - добити одобрење највишег руководства за успоставу или наставак пословног односа;
  - примијенити мјере појачане идентификације и континуираног праћења трансакција и ризика повезаног с пословним односом, а притом динамика сталног праћења треба бити усклађена с нивоом ризика повезаног с пословним односом;

д) идентификовати необичне трансакције и континуирано прегледавати информације којима се располаже како би се осигурало да било које нове информације које би могле утицати на процјену ризика буду благовремено идентификоване.

- (2) Обим и интензитет мјера за утврђивање извора имовине и извора средстава морају зависити од нивоа ризика који је повезан с пословним односом или повременом трансакцијом.
- (3) Када је ризик повезан с пословним односом или с повременом трансакцијом с политички експонираним лицем посебно висок, обвезник је дужан провјерити извор имовине и извор средстава на темељу поузданих и независних података, документације или информација.
- (4) Обвезник је дужан интерним политикама прописати поступак одобравања успоставе или наставак пословног односа са политички експонираним лицем.
- (5) Код доношења одлуке о успостави или наставку пословног односа највише руководство је дужно узети у обзир ниво ризика којем би обвезник био изложен ако би успоставио или наставио тај пословни однос, те могућност обвезника да тим ризиком ефикасно управља.
- (6) Обвезник је дужан примијенити све наведене мјере из овог члана на политички експонирана лица и чланове њихових породица као и познате блиске сараднике политички експонираног лица како су прописане чланом 34. Закона, те прилагодити обим и интензитет тих мјера у складу с ризиком.

Члан 24.

(Праћење политички експонираних лица)

Приликом провођења појачаних мјера идентификације и праћења у вези политички експонираних лица обвезници треба да узму у обзир додатне факторе, односно треба да утврде да ли политички експонирано лице:

- има пословне интересе који су у вези са његовим јавним функцијама тј. да ли је у сукобу интереса;
- је укључено у процесе јавних набавки;
- има неколико сродних или неповезаних истакнутих јавних функција које могу омогућити вршење утицаја на неколико кључних тачака доношења одлука у процесу одлучивања, посебно у одјељењима за потрошњу и набавке;
- долази из земље за коју је ФАТФ или друго релевантно тијело утврдило да има стратешке недостатке режима прања новца, финансирања терористичких активности или је познато да има висок ниво корупције, као и из земље наведене на листи земаља са стратешким недостацима и земље у којој постоји већа вјероватноћа појављивања прања новца и финансирања терористичких активности из члана 37. овог правилника;
- има истакнуту јавну функцију у секторима за које се зна да су изложени повећаним нивоима корупције, као што су сектори нафте и гаса, рударства, грађевинарства, природних ресурса, одбрамбене индустрије, спорта, игара на срећу и коцкања или;
- има истакнуту јавну функцију која би му омогућила да негативно утиче на ефективну имплементацију ФАТФ препорука у својој земљи.

Члан 25.

(Листа функција и индикатора политичке изложености)

- (1) Обвезници су дужни користити ажуру листу функција и јавних позиција које су индикативне за политичку изложеност приликом процјене да ли је клијент политички експонирано лице.
- (2) Листа функција обухвата, између осталог:
  - а) изабране и именоване носиоце највиших извршних, законодавних, судских и дипломатских функција у Босни и Херцеговини и иностранству;
  - б) чланове управних и надзорних одбора и директоре предузећа у већинском власништву Босне и Херцеговине, ентитета, дистрикта и општина;
  - ц) чланове руководстава политичких странака;
  - д) највише војне и безбједносне званичнике;
  - е) чланове породице и блиске сараднике лица наведених у овом ставу.
- (3) Блиским сарадницима политички експонираног лица из става (2) овог члана сматрају се физичка лица за која је познато да:
  - а) имају или су имала блиску пословну везу с политички експонираним лицем, укључујући:
    - 1) заједничко власништво над правним лицем или правним аранжманом;
    - 2) заједничко управљање пословним пројектима или улагањима;
    - 3) формалну или неформалну пословну сарадњу значајног обима;
  - б) имају користи од истих правних аранжмана као политички експонирано лице, укључујући заједничко корисништво траста, фонда, рачуна, компаније или другог правног субјекта;
  - ц) имају познату личну повезаност с политички експонираним лицем, укључујући:
    - 1) лица која често путују, бораве или јавно наступају с политички експонираним лицем;
    - 2) лица која обављају функције личног савјетника, асистента, управитеља имовине или другог личног повјереника.
- (4) Обвезници су дужни формирати, те редовно ажурирати интерне листе и користити доступне изворе како би осигурали благовремено препознавање политичког статуса својих клијената.
- (5) У сврху провођења мјера појачане идентификације и праћења према политички експонираним лицима, члановима породице политички експонираних лица сматрају се:
  - а) родитељи и дјеца политички експонираног лица;
  - б) брачни и ванбрачни партнер;
  - ц) браћа и сестре;
  - д) дједови, нана/нене, баке и унуци;
  - е) пунац, пуница, зет и снаха;
  - ф) усвојоци и усвојеници;
  - г) друга лица с којима политички експонирано лице живи у заједничком домаћинству, а с којима је повезано крвним сродством или сродством по тазбини.

Члан 26.

(Мјере појачане идентификације и праћења које се примјењују на сложене, необичне и неуобичајене трансакције)

- (1) Обвезник је дужан имати успостављене примјерене политике и процедуре за откривање сложених, необичних или неуобичајених трансакција или

образаца трансакција. Када, у складу с тим политикама и поступцима, открије трансакције које су сложене или необичне или неуобичајене и када не види одређену економску или правну сврху трансакције или сумња у истинитост информација које су му дате, обвезник је дужан примјенити мјере појачане идентификације и праћења.

- (2) Мјере појачане идентификације и праћења морају бити довољне како би обвезник могао утврдити изазивају ли необичне или неуобичајене трансакције сумњу. Уз мјере из члана 33. Закона, ове мјере укључују најмање:
  - а) предузимање оправданих и примјерених мјера у сврху разумијевања позадине и сврхе трансакција, на примјер утврђивањем извора и одредишта средстава или прикупљањем додатних информација о пословању клијента како би се утврдила вјероватност спровођења таквих трансакција за тог клијента, прикупљањем додатних информација о повезаности налогодавца и налогопримца и др.;
  - б) учесталији надзор пословног односа и накнадних трансакција и обраћање веће пажње на појединости. Обвезник треба донијети одлуку да надзире појединачне трансакције када је то сразмјерно идентификованом ризику.

Члан 27.

(Мјере појачане идентификације и праћења које се примјењују на клијенте из земаља са стратешким недостацима и земаља у којима постоји већа вјероватноћа појављивања прања новца и финансирања терористичких активности и друге високоризичне ситуације)

- (1) Када је клијент из земље са стратешким недостацима или земље у којој постоји већа вјероватноћа појављивања прања новца и финансирања терористичких активности из члана 37. овог правилника или трансакција укључује такве земље те у свим другим високоризичним ситуацијама, обвезник је дужан интерним политикама прописати мјере појачане идентификације и праћења примјерене за одређену високоризичну ситуацију, узимајући у обзир оне које су прописане чланом 35. Закона и овим правилником, те их досљедно примјењивати.
- (2) Примјерена врста појачане идентификације и праћења, укључујући обим тражених додатних информација иведеног повећаног надзора, треба зависити од разлога због којег је одређена повремена трансакција или одређени пословни однос категоризован као високоризичан.
- (3) Обвезник није дужан у свим случајевима када је клијент из земље са стратешким недостацима или земље у којој постоји већа вјероватноћа појављивања прања новца и финансирања терористичких активности из члана 37. овог правилника или трансакција укључује такве земље, те у свим другим високоризичним ситуацијама, примјенити све мјере појачане идентификације и праћења наведене у наставку, јер у одређеним ситуацијама високог ризика може бити довољно усредоточити се на појачано континуирано праћење током трајања пословног односа.
- (4) При одређивању мјера појачане идентификације и праћења, у случају када је клијент из земље са стратешким недостацима или земље у којој постоји већа вјероватноћа појављивања прања новца и финансирања терористичких активности из члана 37.

овог правилника или трансакција укључује такве земље, те у свим другим високоризичним ситуацијама, обвезник је дужан размотрити:

- а) повећање количине информација које се прикупљају за потребе идентификације и праћења укључујући:
- 1) информације о идентитету клијента и стварног власника клијента или структури власништва и контроле клијента како би био сигуран да добро разумије ризик повезан с пословним односом. Повећање количине информација може укључити прикупљање и процјену информација о угледу клијента или стварног власника клијента те процјену било каквих негативних навода против клијента или стварног власника клијента, на примјер:
    1. информације о члановима породице и блиским пословним партнерима;
    2. информације о прошлим и постојећим пословним активностима клијента или стварног власника клијента и
    3. претраживање неповољних навода из медија;
  - 2) информације о предвиђеној природи пословног односа како би могао утврдити да су природа и сврха пословног односа законите и изградити потпунији профил ризичности клијента, на примјер:
    1. број, вриједност или учесталост провођења очекиваних трансакција, како би могао уочити одступања која могу изазвати сумњу и, када је примјерено, тражити доказ и документацију од клијента;
    2. разлог због којег клијент тражи одређени производ или услугу, посебно када је нејасно због чега се потребама клијента не може боље удовољити на другачији начин или у другој држави;
    3. одредиште средстава;
    4. природа пословања клијента или стварног власника клијента, како би обвезник лакше разумио природу пословног односа или намјену повремене трансакције, укључујући информације о повезаности клијента с налогодавцем/налогопримцем средстава;
- б) повећање квалитета информација које се прикупљају за потребе провођења појачане идентификације и праћења клијента како би потврдио идентитет клијента или стварног власника клијента, укључујући:
- 1) постављање захтјева да се прво плаћање проведе преко рачуна отвореног у име клијента код финансијске институције у Босни и Херцеговини или кредитне институције у држави чланици ЕУ или трећој држави која примјењује мјере у складу са директивама и уредбама ЕУ;
  - 2) провјеру да имовина клијента и средства која се употребљавају у пословном односу или за провођење повремене трансакције не потичу од криминалне активности, те да су

извор имовине и извор средстава у складу са сазнањима обвезника о клијенту и природи пословног односа. У одређеним случајевима, када је ризик који је повезан с пословним односом или повременим трансакцијом посебно висок, провјера извора имовине и извора средстава може бити једина примјерена мјера за ублажавање ризика. Извор средстава или имовине могуће је провјерити, на примјер упоређивањем с пријавом ПДВ-а и пореза на добит, копијама ревидираних извјештаја, платним листама или јавним исправама издатим од стране надлежних органа;

- ц) повећање учесталости праћења како би обвезник био сигуран да може управљати ризиком повезаним с појединачним пословним односом или повременим трансакцијом или може закључити да пословни однос прелази спремност обвезника за преузимање ризика те како би могао идентификовати трансакције које захтијевају даљњи преглед, укључујући:
- 1) повећање учесталости праћења пословног односа и повремених трансакција како би се утврдиле потенцијалне промјене у профилу ризичности клијента и могућности обвезника да и даље управља тим ризиком;
  - 2) добивање сагласности највишег руководства за успостављање или наставак пословног односа како би се осигурало да највише руководство буде свјесно ризика којему је обвезник изложен и да може донијети одлуку о мјери у којој је у могућности управљати тим ризиком;
  - 3) провођење учесталијих ревидирања пословног односа како би се осигурало да се било које промјене у профилу ризичности клијента идентификују, процијене могућности обвезника да и надаље управља тим ризиком и по потреби предузму потребне мјере;
  - 4) провођење учесталијих или детаљнијих праћења трансакција како би се идентификовале све необичне или неуобичајне трансакције које могу изазвати сумњу на ризик. Праћење трансакција по потреби може укључивати утврђивање одредишта средстава или разлога за провођење одређених трансакција.

ПОГЛАВЉЕ V - ПОЈЕДНОСТАВЉЕНА ИДЕНТИФИКАЦИЈА И ПРАЋЕЊЕ КЛИЈЕНТА

Члан 28.

(Случајеви када се могу примјенити поједностављене мјере идентификације и праћења)

- (1) Поједностављење мјере идентификације и праћења обвезници могу примјенити у случајевима када пословни однос успостављају са клијентима који су:
  - а) надлежни органи и институције јавне управе, без обзира на административни ниво (ниво Босне и Херцеговине, ентитети, дистрикт, кантони, општине);
  - б) јавна предузећа и институције чији су оснивачи надлежни органи и институције јавне управе из тачке а) овог става;

- ц) обезнници провођења мјера спречавања прања новца и финансирања терористичких активности, над којима надзор у вези са примјеном Закона и других прописа у вези спречавања прања новца и финансирања терористичких активности врше органи и агенције који су основани у складу са посебним законима;
- д) други клијенти, правна и физичка лица, за које обезнник на основу анализе ризика утврди да носе низак ризик.
- (2) Обезнници могу примјенити мјере поједностављене идентификације и праћења клијента у односу на повремену трансакцију за коју процијене да представља низак ризик уважавајући и резултате процијене.
- (3) Обезнници су дужни прикупити довољно информација за утврђивање да ли клијент испуњава услове за примјену поједностављених мјера идентификације и праћења, укључујући и резултате процијене.
- (4) Кад се појави сумња да је ријеч о активностима прања новца или финансирања терористичких активности или финансирања ширења оружја за масовно уништење у вези с клијентом, трансакцијом или услугом на коју су примјене поједностављене мјере, обезнници су дужни извршити додатну процјену и примјенити појачане мјере.
- (5) Обезнници су дужни Законом прописане податке и информације о клијенту прикупити и провјерити увидом у оригинал или овјерену копију валидних исправа или документације у којој су записани подаци и информације о клијенту као што су: лични идентификациони документи, изводи из одговарајућих регистара, остала пословна документација или на други начин прописан Законом, а узимајући у обзир и извршене анализе ризика.
- (6) При вршењу поједностављених радњи и мјера идентификације и праћења клијента обезнник је дужан да успостави адекватан ниво праћења пословања клијента тако да буде у стању да открије неуобичајене и сумњиве трансакције.
- Члан 29.
(Мјере поједностављене идентификације и праћења клијента)
- (1) При провођењу поједностављених мјера идентификације и праћења клијента обезнник је дужан провести све мјере идентификације и праћења клијента из члана 15. Закона.
- (2) Ако је пословни однос или повремена трансакција категоризована ниским ризиком, обезнник може прилагодити обим, вријеме провођења или врсту одређених или свих мјера идентификације и праћења клијента на начин који је примјерен тој категорији ризика.
- (3) Мјере поједностављене идентификације и праћења које обезнник може примјенити укључују, али нису ограничене на:
- а) прилагођавање времена провођења идентификације и праћења клијента, на примјер када тражени производ или трансакција има обилежја која ограничавају могућност употребе производа односно трансакције у сврху прања новца и/или финансирања терористичких активности:
- 1) провјером идентитета клијента и/или стварног власника клијента током успостављања пословног односа или;
  - 2) провјером идентитета клијента и/или стварног власника клијента када трансакције премаше интерном политиком утврђени праг или по истеку разумног рока. У том случају обезнник мора осигурати да:
    1. наведено не резултира изнимком од провођења идентификације и праћења клијента;
    2. се у коначници провјери идентитет клијента и стварног власника;
    3. је праг или временско ограничење постављено на разумно ниском нивоу;
    4. је поставио системе за откривање прекорачења прага или временског ограничења;
    5. не одгађа идентификацију и праћење клијента у случају када се релевантним законодавством у Босни и Херцеговини, односно уредбама ЕУ, прописује прикупљање таквих информација;
- б) прилагођавање количине информација прикупљених за потребе идентификације, провјере или праћења пословног односа, на примјер: провјером идентитета на основу информација добијених из само једног поузданог, вјеродостојног и независног документа или извора података, или претпоставком природе и сврхе пословног односа, јер је производ осмишљен искључиво за једну сврху;
- ц) прилагођавање квалитета или извора информација прикупљених за потребе идентификације, провјере или праћења пословног односа, на примјер:
- 1) прихватањем информација добијених од клијента умјесто из независног извора при провјери идентитета стварног власника клијента, ако из објективних разлога није могуће прикупити податке из независних извора;
  - 2) када је ризик који се повезује са свим аспектима пословног односа низак, ослањајући се на извор средстава како би се испунили неки од захтјева идентификације и праћења клијента, на примјер када је ријеч о буџетским средствима.
- (4) Информације које обезнник прикупи примјеном мјера поједностављене идентификације и праћења клијента морају му пружити разумну сигурност да је његова процјена о ниском ризику који је повезан с пословним односом или повременом трансакцијом оправдана и бити довољне како би му пружиле довољно информација о природи пословног односа или повремене трансакције у сврху идентификације неуобичајених или сумњивих трансакција.
- (5) Обезнник не смије примјенити мјере поједностављене идентификације и праћења клијента када у вези са клијентом, трансакцијом, имовином или средствима постоје разлози за сумњу на прање новца, финансирања терористичких активности и/или финансирања ширења оружја за масовно уништење, када је дужан да примјењује мјере као у случајевима

високог ризика, ако је ријеч о сложеној и необичној трансакцији из члана 33. става 1) Закона и када постоји обавеза провођења појачаних мјера идентификације и праћења клијента.

Члан 30.

(Кориштење копија за идентификацију)

- (1) За све оригиналне документе, укључујући идентификационе документе, који се не могу оставити код обвезника, обвезник ће извршити увид, те исте копирати или скенирати, на начин прописан чланом 15. Закона.
- (2) У случају страних документа, не ослањајући се само на идентификационе документе, који се прикупљају у поступку идентификације клијента и његових трансакција који нису написани на једном од језика који се користе у Босни и Херцеговини, обвезник ће од клијента прибавити превод овјерен од стране овлаштеног судског тумача.

Члан 31.

(Ажурирање документације)

- (1) Обвезници ће водити рачуна о ваљаности и релевантности информација, података и документације, који су основ за идентификацију клијента и трансакције, тако што ће вршити редовне провере постојећих докумената за вријеме трајања пословног односа. У случају значајних трансакција, значајних измјена у начину обављања трансакција од стране клијента или других значајних промјена због којих се јавља потреба за поновном провером односа с клијентом, требају се захтијевати и/или прикупити нове или додатне информације и документацију за идентификацију.
- (2) За клијенте са којима је обвезник раније успоставио пословни однос, провео мјере идентификације и праћења клијента, те клијенту на основу процијењеног ризика омогућио располагање електронским каналом дистрибуције производа или услуге, са свим примјенљивим елементима заштите и аутентификације кориштења тог канала дистрибуције, обвезник може у току трајања пословног односа од клијента обезбиједити важећи идентификациони документ кроз такав канал дистрибуције, уколико је исти истекао након успоставе пословног односа, уз осигурање записа о датуму и времену када је извршено прибављање ажурираног документа.

Члан 32.

(Кориштење софтвера за додатну идентификацију и праћење клијента)

- (1) Финансијске институције с циљем провођења законом прописаних мјера, процјене ризика, идентификације и праћења клијента, провођења УН рестриктивних мјера и рестриктивних мјера Босне и Херцеговине против тероризма и финансирања терористичких активности, дужни су успоставити информационе/компјутерске системе који ће омогућити ефикасну примјену напријед наведених мјера.
- (2) Информациони/компјутерски системи из става (1) овог члана дужни су успоставити и други обвезници када надзорни орган процјени да је то неопходно имајући у виду величину и природу посла обвезника.

ПОГЛАВЉЕ VI - ИЗВЈЕШТАВАЊЕ ФОО, ПОВЕЗАНЕ ГОТОВИНСКЕ ТРАНСАКЦИЈЕ, ДОСТАВЉАЊЕ ИСПРАВА И ПОДАТАКА

Члан 33.

(Изузеће од пријављивања готовинских и повезаних готовинских трансакција)

- (1) Обвезник није дужан да ФОО доставља податке о свакој готовинској или повезаној готовинској трансакцији чија укупна вриједност износи или прелази суму у износу или противвриједности од 30.000 КМ у случајевима полагања дневних пазара од продаје роба и услуга клијента из става (2) овог члана, осим у случају када постоји сумња да се ради о прању новца.
- (2) Клијент који врши трансакцију из става (1) овог члана је:
  - а) јавно предузеће;
  - б) директни и индиректни корисници буџетских средстава свих нивоа власти у Босни и Херцеговини, односно јединице локалне самоуправе и организација обавезног социјалног осигурања, који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора.
- (3) Обвезник није дужан да пријави ФОО готовинску или повезану готовинску трансакцију чија укупна вриједност износи или прелази суму у износу од 30.000 КМ или противвриједност у страниој валути којом се врши:
  - а) пренос новца са једног рачуна клијента на други рачун клијента, када су рачуни отворени код истог обвезника;
  - б) замјена новца на рачуну клијента за другу валуту, а новац остаје на рачуну клијента код обвезника;
  - ц) разрочавање новца на рачуну клијента у сврху поновног орочавања новца клијента код обвезника.

Члан 34.

(Достављање исправа)

- (1) Поред исправа из члана 44. тач. а) и б) Закона, нотари, адвокати и адвокатска друштва су дужни, у смислу члана 44. тачка ц), доставити ФОО све исправе сачињење с циљем преноса права управљања и располагања имовином и то:
  - а) исправе којима је циљ поклон новца у износу или противвриједности од 30.000 КМ или више;
  - б) исправе којима је циљ пренос чланског удјела у привредним друштвима без обзира на висину капитала друштва;
  - ц) исправе којима је циљ пренос права управљања или располагања имовином привредног друштва.
- (2) Ако постоји сумња да се ради о прању новца или финансирању терористичких активности или финансирању ширења оружја за масовно уништење, нотар је дужан ФОО доставити информације и податке приликом предузимања нотарске обраде исправа чији је предмет пренос или стицање власништва или других стварних права на непокретностима, потврђивања исправа, као и приликом нотарске обраде и/или овјере потписа на уговору о зајму/позајмици и уговору о преносу чланског удјела у привредном друштву и у свим другим ситуацијама.

Члан 35.

(Садржај и распоред података у картицама промета по рачуну које банке достављају ФОО и другим органима)

- (1) Обвезник из члана 5. става (1) тачке а) Закона и други обвезници који су овлаштени да отварају и воде рачуне за обављање платног промета ће картице промета по рачунима клијента, уколико их доставља приликом пријављивања сумњивих трансакција и приликом одговарања на захтјеве ФОО и надлежних органа када поступају у складу с одговарајућим законом, доставити у електронској форми у excel формату, уређеном на начин да је могуће вршити даљу аналитичку обраду, који ће садржавати тачне и потпуне податке, распоређене у колоне, сљедећим редослиједом:
  - а) датум обављања трансакције;
  - б) налогодавац;
  - ц) број рачуна налогодавца;
  - д) налогопримац;
  - е) број рачуна налогопримца;
  - ф) дугује;
  - г) потражује;
  - х) салдо;
  - и) опис/сврха трансакције;
  - ј) податак да ли се ради о готовинској или безготовинској трансакцији.
- (2) Рок за имплементацију активности из става (1) овог члана је шест мјесеци од усвајања овог правилника.

Члан 36.

(Праћење повезаних готовинских трансакција)

- (1) Како би се откриле трансакције које се врше у мањим износима и које не прелазе праг предвиђен чл. 12. и 43. Закона с циљем избјегавања идентификације и пријављивања, неопходно је успоставити систем који ће омогућити препознавање повезаних готовинских трансакција.
- (2) Период праћења повезаних готовинских трансакција се не може ограничити на одређени временски период.
- (3) Обвезници ће, у складу са процјеном ризика, профилом клијента, фреквенцијом трансакција и износом трансакција, својим интерним актима дефинисати активности и радње које ће предузимати с циљем праћења повезаних готовинских трансакција.
- (4) Изузетно од става (2) овог члана овлаштени мјешачи дужни су повремене трансакције из члана 19. става (5) тачке б) Закона пратити у периоду од 30 дана, осим у случају када постоји сумња да се ради о прању новца и финансирању терористичких активности.

ПОГЛАВЉЕ VII - ЗЕМЉЕ СА СТРАТЕШКИМ НЕДОСТАЦИМА И ЗЕМЉЕ У КОЈИМА ПОСТОЈИ ВЕЋА ВЈЕРОВATНОЋА ПОЈАВЉИВАЊА ПРАЊА НОВЦА И ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИСТИЧКИХ АКТИВНОСТИ

Члан 37.

(Земље са стратешким недостацима и земље у којим постоји већа вјероватноћа појављивања прања новца и финансирања терористичких активности)

- (1) Земље са стратешким недостацима из члана 86. става (1) тачке а) Закона су земље наведене:
  - а) на саопштењима ФАТФ о државама које имају стратешке недостатке у систему за борбу против прања новца и финансирања тероризма и које представљају ризик по међународни финансијски систем;

- б) на саопштењима ФАТФ о државама/јурисдикцијама које имају стратешке недостатке у систему за борбу против прања новца и финансирања тероризма, које су с циљем отклањања препознатих недостатака исказале одређеност на највишем политичком нивоу за отклањање недостатака, које су у ову сврху направиле акциони план у сарадњи са ФАТФ, и које су у обавези да извештавају о напретку који постижу у отклањању недостатака.
- (2) Земље у којима постоји већа вјероватноћа појављивања прања новца и финансирања терористичких активности и/или финансирање ширења оружја за масовно уништење из члана 86. става (1) тачке б) Закона, ће одредити Савјет министара Босне и Херцеговине на приједлог Министарства безбједности Босне и Херцеговине, а у сарадњи са Сталним координационим тијелом и надлежним органима узимајући у обзир резултате Процјене ризика од прања новца и финансирања терористичких активности у Босни и Херцеговини и друге вјеродостојне изворе, као што су:
  - а) подаци ЕУ о високоризичним трећим земљама у области спречавања прања новца и финансирања терористичких активности, уколико исте нису већ укључене у попис земаља у ставу (1) овог члана;
  - б) подаци Организације за економску сарадњу и развој о земљама са недовољном пореском транспарентношћу;
  - ц) подаци ЕУ о земљама за које је оцијењено да још не испуњавају све међународне пореске стандарде;
  - д) подаци Канцеларије Уједињених нација за дроге и криминал (УНОДЦ) о земљама за које је оцијењено да производе сировине за производњу илегалних дрога, односно да су познате по производњи или добро организованог и развијеног трговини дрогом;
  - е) подаци вјеродостојних извора о земљама у којима постоји значајан обим корупције;
  - ф) подаци УН и других вјеродостојних извора о земљама према којим се примјењују међународне рестриктивне мјере, односно које се доводе у везу са тероризмом и финансирањем тероризма.
- (3) Листу земаља из става (1) овог члана објављују ФОО и надлежни надзорни органи на својим интернет страницама.
- (4) Листа земаља из става (2) овог члана се доставља обвезницима из члана 5. Закона путем надлежних надзорних органа, а иста се не објављује јавно.
- (5) Листе земаља из ст. (1) и (2) овог члана су обавезне код примјене мјере предвиђених Законом у погледу мјера идентификације и обавјештавања ФОО о трансакцијама.
- (6) Обвезници примјеном мјера прописаним законом требају, поред земаља из ст. (1) и (2) овог члана, на основу резултата властите процјене ризика, примјенити одговарајуће мјере идентификације и према другим земљама које оцијене ризичним.

ПОГЛАВЉЕ VIII - ИНТЕРНА КОНТРОЛА И РЕВИЗИЈА, ОВЛАШТЕНО ЛИЦЕ И ОБУКА**Члан 38.**

(Сврха интерне контроле и обавеза провјере усвојених процедура)

- (1) Сврхе интерне контроле из чл. 55. и 56. Закона су спречавање, благовремено откривање и отклањање недостатака у примјени Закона, као и унапређивање интерних система за откривање лица и трансакција за које постоје основи сумње да се ради о прању новца, финансирању терористичких активности или финансирању ширења оружја за масовно уништење.
- (2) Обвезник је дужан успоставити систем интерних контрола који ће осигурати редовне провјере усвојених процедура и функционисање система за спречавање прања новца, финансирања терористичких активности или финансирања ширења оружја за масовно уништење.

Члан 39.

(Обавеза усклађивања процедура)

- (1) У случају промјене у пословном процесу обвезника, као што су нпр. организационе промјене, промјене пословних процедура, увођења нове услуге или производа, обвезник је дужан да у оквиру система интерне контроле провјери и усклади своје процедуре, како би биле адекватне за извршавање обавеза из Закона.
- (2) Провјеру усклађености система и процедура за примјену Закона, као и примјене тих процедура, обвезник је дужан да проводи најмање једанпут годишње и сваки пут кад дође до значајне промјене из става (1) овог члана, најкасније до дана увођења те промјене у пословање обвезника.

Члан 40.

(Одговорност за обезбјеђивање и организацију интерне контроле и ревизије)

- (1) Обвезник и највише руководство обвезника одговорни су за обезбјеђивање и организацију интерне контроле и интерне ревизије пословања који се извршавају код обвезника у складу са Законом.
- (2) Обвезник, својим актом, одређује овлаштења и одговорности органа управљања, организационих јединица, овлашћених лица и других лица у обвезнику у вршењу интерне контроле, као и начин и распоред вршења интерне контроле.

Члан 41.

(Годишњи извјештај о извршеној интерној ревизији и предузетим мјерама)

- (1) Обвезник који је, у складу са чланом 55. ставом (2) Закона, дужан организовати интерну ревизију, обавезан је да осигура израду годишњег извјештаја о извршеној интерној ревизији и о мјерама предузетим након те ревизије, најмање једном годишње. Размак између двије узастопне ревизије, као и између усвајања извјештаја од стране надлежних органа обвезника, не може бити дужи од 12 мјесеци.
- (2) Годишњи извјештај из става (1) овог члана садржи најмање следеће податке:
  - а) укупан број пријава ФОО о сумњивим, готовинским, повезаним готовинским и безготовинским трансакцијама из чл. 42. и 43. Закона и оцјени квалитета, благовременост и усклађеност пријава са пријетњама препознатим у Пројени ризика од прања новца и

финансирања терористичких активности у Босни и Херцеговини;

- б) укупан број лица или трансакција за које се сумња да су у вези са прањем новца, финансирањем терористичких активности и финансирањем ширења оружја за масовно уништење, који су пријављени овлашћеном лицу од стране запослених код обвезника а нису пријављени ФОО;
  - ц) укупан број успостављених пословних односа код којих је идентитет клијента утврђен на основу квалификованог електронског сертификата за електронски потпис или електронски печат клијента или у поступку видеоелектронске идентификације, као и укупан број пословних односа успостављених преко пуномоћника;
  - д) учесталост кориштења појединачних показатеља за препознавање сумњивих трансакција код пријављивања трансакција овлашћеном лицу од стране запослених код обвезника;
  - е) оцјену функционисања система интерних контрола;
  - ф) мјере предузете на основу датих препорука по основу извршених интерних ревизија;
  - г) о извршеној интерној ревизији информационих технологија коришћених у примјени одредаба Закона који се односе на: обезбјеђивање заштите података који се преносе електронским путем и чување података о клијентима и трансакцијама у централизованог бази података;
  - х) о адекватности проведене обуке и процјени садржаја тема за даље обучавање и усавршавањем запослених;
  - и) о предузетим мјерама на заштити личних и тајних података;
  - ј) укупан број успостављених пословних односа код којих је трећем лицу повјерено вршење појединих радњи и мјера идентификације клијента;
  - к) укупан број лица и трансакција над којима су проведене међународне рестриктивне мјере.
- (3) Обвезник је дужан да извјештај из става (1) овог члана достави органима који врше надзор над примјеном Закона, на њихов захтјев, у року од три дана од дана подношења тог захтјева.

Члан 42.

(Подаци и документација за регистрацију овлашћеног лица/обвезника у АМЛС систем)

- (1) Ради регистрације обвезника у АМЛС систем, обвезник из члана 5. Закона дужан је ФОО доставити одлуку о именовању или промјени овлашћеног лица и замјеника која мора садржавати следеће податке:
  - а) име и презиме одговорног лица - члана највишег руководства одговорног за примјену Закона;
  - б) име и презиме овлашћеног лица и његовог замјеника;
  - ц) контакт телефон и мејл адресу одговорног лица, овлашћеног лица и замјеника овлашћеног лица;
  - д) назив, адреса и сједиште обвезника;
  - е) јединствени идентификациони број (ЈИБ) обвезника.
- (2) Осим података наведених у ставу (1) овог члана, сви обвезници осим финансијских институција дужни су ФОО-у приликом прве регистрације доставити и копију следеће документацију:

- а) актуелни извод из судског регистра или рјешење надлежног органа.
  - б) обавијест о разврставању пословног субјекта према дјелатности;
  - ц) уговор о обављању мјењачких послова, ако је примјењиво.
- (3) Податке и документацију из ст. (1) и (2) овог члана обвезник је дужан доставити ФОО путем поштанске доставе или електронским путем.

Члан 43.

(Обавеза провођења обуке)

- (1) Обвезници су дужни осигурати континуирану и адекватну обуку својих запосленика у вези са спречавањем прања новца, финансирања терористичких активности и финансирања ширења оружја за масовно уништење, у складу с релевантним законодавством и интерним политикама.
- (2) Сви нови запосленици морају проћи иницијалну обуку о основним принципима спречавања прања новца и финансирања терористичких активности у року од 60 дана од ступања на дужност.
- (3) Путем програма обуке обвезници су дужни да осигурају адекватност проведене обуке, на начин да сви запосленици који су обухваћени програмом за спречавање прања новца, финансирања терористичких активности и финансирања ширења оружја за масовно уништење у потпуности разумију важност и потребе за што успјешнијим провођењем политике "упознај свог клијента" и да то примјењују у поступку обављања својих задатака.

Члан 44.

(Садржај и учесталост обуке)

- (1) Обука мора бити прилагођена радним задацима запосленика и укључивати најмање следеће теме:
- а) дефиницију и основне концепте прања новца и финансирања терористичких активности и финансирања ширења оружја за масовно уништење;
  - б) законски оквир и обавезе обвезника;
  - ц) процјена ризика и примјена приступа заснованог на ризику;
  - д) унутрашње политике и процедуре обвезника, укључујући мјере идентификације и праћења трансакција и активности клијента;
  - е) индикатори сумњивих трансакција и поступак извјештавања;
  - ф) специфичности одређених производа и услуга које обвезник нуди, а које могу бити подложне злоупотреби;
  - г) систем интерних контрола.
- (2) Обука се проводи најмање једном годишње, уз додатне едукације када то захтијевају измјене прописа, интерни и спољни налази надзора или увођење нових производа и услуга.
- (3) Обвезници су дужни организовати специјализоване обуке прилагођене реалним потребама организационе јединице, радног мјеста или функције, најмање укључујући:
- а) новозапослено особље;
  - б) особље у контакту с клијентима;
  - ц) оперативнo особље;
  - д) особље задужено за усклађеност и интерну контролу;
  - е) виши менаџмент и највише руководство.

Члан 45.

(Евиденција и провјера ефикасности обуке)

- (1) Обвезници су дужни водити евиденцију о проведеним обукама, укључујући датум, трајање, садржај, попис учесника и описе радних мјеста или функција.
- (2) У случају непохађања обуке без оправданог разлога, обвезник је дужан предузети одговарајуће мјере, укључујући дисциплинске поступке према интерним правилима.
- (3) Обвезници су дужни периодично процијенити ефикасност обуке и предложити мјере за њено унапређење.

ПОГЛАВЉЕ IX - ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 46.

(Усклађивање интерних правних аката)

Обвезници су дужни да ускладе своје интерне правне акте са овим правилником у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог правилника.

Члан 47.

(Престанак важења)

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о спровођењу Закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности ("Службени гласник БиХ", бр. 41/15 и 24/23).

Члан 48.

(Ступање на снагу)

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 216/25

29. децембра 2025. године

Сарајево

Председавајућа

Савјета министара БиХ

Борјана Кршић, с. р.

Na osnovu člana 17. i člana 22. stav 1. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i člana 101. stav (1) Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti ("Službeni glasnik BiH", broj 13/24), na prijedlog Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 98. sjednici održanoj 29.12.2025. godine, donijelo je

PRAVILNIK

O PROVOĐENJU ZAKONA O SPREČAVANJU PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORISTIČKIH AKTIVNOSTI

ПОГЛАВЉЕ I - ОПЋЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет Правилника)

Ovim pravilnikom se detaljnije propisuju: kriteriji za izradu smjernica za procjenu rizika od pranja novca, finansiranja terorističkih aktivnosti i finansiranja širenja oružja za masovno uništenje; provedba zahtjeva u pogledu identifikacije i praćenja klijenta; način provođenja mjera pojačane identifikacije i praćenja; način i uslovi provođenja mjera pojednostavljene identifikacije i praćenja; izvještavanje Finansijsko-obavještajnog odjela Državne agencije za istrage i zaštitu (u daljnjem tekstu: FOO), povezane gotovinske transakcije, dostavljanje isprava i podataka; način i parametri za formiranje, ažuriranje i objavljivanje liste indikatora za prepoznavanje sumnjivih transakcija; bliže definiše prepoznavanje i praćenje povezanih transakcija; definiše način i parametre za formiranje, ažuriranje i objavljivanje liste visokorizičnih zemalja sa strateškim nedostacima u polju